

BỘ CÔNG THƯƠNG

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: **5901**/BCT-HC

Hà Nội, ngày **28** tháng 8 năm 2023

V/v thẩm định hồ sơ dự thảo
Nghị định thay thế Nghị định
số 38/2014/NĐ-CP

Kính gửi: Bộ Tư pháp

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Lê Văn Thành tại Công văn số 7103/VPCP-NC ngày 21 tháng 10 năm 2022 của Văn phòng Chính phủ và Quyết định số 3004/QĐ-BCT ngày 30 tháng 12 năm 2022 của Bộ trưởng Bộ Công Thương ban hành Chương trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật năm 2023, Bộ Công Thương đã hoàn thành xây dựng dự thảo thay thế Nghị định số 38/2014/NĐ-CP ngày 06 tháng 5 năm 2014 của Chính phủ về quản lý hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học.

Căn cứ Điều 92 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 (được sửa đổi, bổ sung năm 2020), Bộ Công Thương đề nghị Bộ Tư pháp thẩm định hồ sơ dự thảo Nghị định nêu trên, bao gồm: Tờ trình Chính phủ; Dự thảo nghị định; Báo cáo rà soát văn bản pháp luật; Bản tổng hợp, giải trình, tiếp thu ý kiến; Báo cáo đánh giá tác động; Bản đánh giá thủ tục hành chính.

Thông tin chi tiết xin liên hệ Cục Hóa chất, số 21 Ngô Quyền, Hoàn Kiếm, Hà Nội, điện thoại: 024.22205136, fax: 024.22205038, email: ThangLV@moit.gov.vn./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Vụ Pháp chế;
- Lưu: VT, HC.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỦ TRƯỞNG**

Nguyễn Sinh Nhật Tân

Tài liệu
phục vụ Bộ
Tư pháp
thẩm định

TỜ TRÌNH

Dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 38/2014/NĐ-CP ngày 06 tháng 5 năm 2014 của Chính phủ về quản lý hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học

Kính gửi: Chính phủ

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2020), Bộ Công Thương kính trình Chính phủ dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 38/2014/NĐ-CP ngày 06 tháng 5 năm 2014 của Chính phủ về quản lý hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học (sau đây gọi tắt là Nghị định số 38/2014/NĐ-CP) như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH VĂN BẢN

Việt Nam ký Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học (sau đây gọi tắt là Công ước Cấm vũ khí hóa học) vào năm 1993 và phê chuẩn Công ước vào năm 1998¹.

Cơ quan quốc gia Việt Nam thực hiện Công ước Cấm vũ khí hóa học (VNA) được thành lập theo Quyết định số 76/2002/QĐ-TTg ngày 14 tháng 6 năm 2002 của Thủ tướng Chính phủ và đã trình Chính phủ ban hành Nghị định số 38/2014/NĐ-CP ngày 06 tháng 5 năm 2014 của Chính phủ về quản lý hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học².

Việt Nam đã nội luật hóa đầy đủ các trách nhiệm và nghĩa vụ của Quốc gia thành viên theo cam kết tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP; bao gồm: Đưa ra

¹ Công ước Cấm vũ khí hóa học bao gồm 24 điều khoản và 3 phụ lục. Nội dung chính bao gồm các quy định: Cấm các nước phát triển, sản xuất hoặc yêu cầu sản xuất, tàng trữ và sử dụng vũ khí hóa học; không được chuyển đổi trực tiếp hay gián tiếp vũ khí hóa học sang nước khác; không tham gia vào các chiến dịch quân sự có sử dụng chất độc hoá học; không tài trợ, khuyến khích hay xúi giục nước khác tham gia vào các hoạt động bị cấm theo Công ước Cấm vũ khí hóa học; các quốc gia thành viên được yêu cầu phá hủy toàn bộ kho vũ khí hóa học và các cơ sở sản xuất vũ khí hóa học trong thời hạn không quá 10 năm sau khi thông qua Công ước Cấm vũ khí hóa học.

² Nghị định số 38/2014/NĐ-CP thay thế Nghị định số 100/2005/NĐ-CP CP ngày 03 tháng 8 năm 2005 của Chính phủ về thực hiện Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học.

các hành vi bị cấm và các hành vi không bị cấm cho mục đích hòa bình; các biện pháp quốc gia nhằm kiểm soát hoạt động sản xuất, sở hữu, tàng trữ, xuất nhập khẩu, kinh doanh, chuyển giao và sử dụng các loại Hóa chất Bảng; trách nhiệm về khai báo quốc gia đối với hóa chất Bảng, hóa chất DOC; DOC-PFS; trách nhiệm quốc gia đối với việc kiểm chứng số liệu khai báo thông qua hoạt động thanh sát do Tổ chức Công ước tiến hành. Không nội luật hóa các nội dung không phải là nghĩa vụ mà Việt Nam đã cam kết.

Nghị định số 38/2014/NĐ-CP có hiệu lực thi hành từ ngày 06 tháng 5 năm 2014 đến nay đã được gần 10 năm và đạt được một số kết quả nhất định trong công tác quản lý hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm vũ khí hóa học. Nghị định số 38/2014/NĐ-CP chính là sự khẳng định quyết tâm của Việt Nam trong việc thực hiện các quy định về vũ khí hóa học. Việc nội luật hóa Công ước Cấm vũ khí hóa học thông qua Nghị định số 38/2014/NĐ-CP cũng là công cụ pháp lý để Việt Nam thực thi Công ước Cấm vũ khí hóa học, giúp Việt Nam hoàn thành tốt nghĩa vụ quốc gia, quản lý và khai báo việc xuất nhập khẩu hóa chất Bảng và tình hình sản xuất hóa chất hữu cơ riêng biệt DOC, DOC-PSF.

Bên cạnh các kết quả đạt được, Nghị định số 38/2014/NĐ-CP còn có một số tồn tại, hạn chế cần tiếp tục được chỉnh lý để hoàn thiện để phù hợp với hệ thống văn bản quy phạm pháp luật và thực tiễn.

1. Hệ thống các văn bản quy phạm pháp luật đã có sự thay đổi so với thời điểm ban hành Nghị định số 38/2014/NĐ-CP

a. Thay đổi về danh mục hoá chất Bảng theo Công ước

Thời gian qua, Công ước Cấm vũ khí hóa học có một số nội dung thay đổi như: Các tài liệu hướng dẫn kỹ thuật hoàn thiện khung pháp lý nội địa (Tài liệu hướng dẫn về khung chính sách thực hiện Công ước cấm vũ khí hóa học; Tài liệu hướng dẫn thực thi pháp luật quốc gia tuân thủ Công ước Cấm vũ khí hóa học). Một số hóa chất Bảng được bổ sung vào danh mục hóa chất Bảng 1. Tại Quyết định số C-24/DEC.4 và C-24/DEC.5 vào tháng 11 năm 2019, Hội nghị quốc gia thành viên lần thứ 24 của Công ước Cấm vũ khí hoá học quyết định bổ sung thêm 04 dòng hóa chất vào Danh mục hóa chất Bảng 1. Quyết định này có hiệu lực đối với các quốc gia thành viên kể từ ngày 07 tháng 6 năm 2020, theo đó, các quốc gia thành viên cần bổ sung các hoá chất này trong danh mục hóa chất cần quản lý tại các văn bản nội luật.

b. Thay đổi các quy định về điều kiện đầu tư cơ sở sản xuất hoá chất Bảng

Các quy định về điều kiện sản xuất hóa chất Bảng tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP đã được sửa đổi, bổ sung theo hướng đơn giản hóa bởi các Nghị định:

- Nghị định số 77/2016/NĐ-CP ngày 01 tháng 7 năm 2016 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số quy định về điều kiện đầu tư kinh doanh trong lĩnh vực mua bán hàng hóa quốc tế, hóa chất, vật liệu nổ công nghiệp, phân bón, kinh

doanh khí, kinh doanh thực phẩm thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Công Thương, có hiệu lực kể từ ngày 01 tháng 7 năm 2016;

- Nghị định số 08/2018/NĐ-CP ngày 15 tháng 01 năm 2018 của Chính phủ sửa đổi một số Nghị định liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Công Thương, có hiệu lực kể từ ngày 15 tháng 01 năm 2018;

Mặc dù vậy, Nghị định số 38/2014/NĐ-CP được ban hành trước khi ban hành Luật Đầu tư năm 2020. Do đó, một số quy định về điều kiện đầu tư tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP cần nghiên cứu để sửa đổi, bổ sung cho phù hợp với Luật Đầu tư, tình hình thực tế và đảm bảo thực hiện Công ước Cấm vũ khí hóa học.

2. Các yêu cầu phát sinh từ thực tiễn quản lý

a. Về hoạt động xuất khẩu, nhập khẩu hóa chất Bảng

Hàng năm, Bộ Công Thương tiến hành cấp phép nhập khẩu hóa chất Bảng cho khoảng 120-150 doanh nghiệp với khối lượng từ 3.000 - 4.000 tấn/năm, chủ yếu là hoá chất Bảng 3, phục vụ cho hoạt động sản xuất công nghiệp và sản xuất hàng tiêu dùng.

Các quy định về xuất nhập khẩu hóa chất Bảng tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP đã tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp trong quá trình nhập khẩu, xuất khẩu. Việc cấp Giấy phép nhập khẩu, xuất khẩu hóa chất Bảng giúp cơ quan quản lý có cơ sở để thực hiện khai báo quốc gia hàng năm với Tổ chức Cấm vũ khí hóa học. Tuy nhiên, vẫn còn tình trạng một số doanh nghiệp không nhập khẩu hoặc nhập khẩu rất ít so với số lượng đã được cấp phép. Căn cứ số liệu khai báo của các doanh nghiệp, Cơ quan đầu mối quốc gia (Bộ Công Thương) thực hiện tổng hợp và khai báo định kỳ đối với hóa chất Bảng đầy đủ và đúng hạn theo quy định của Công ước Cấm vũ khí hóa học. Thực tế còn tình trạng 20 - 30% doanh nghiệp không báo cáo hoặc chậm báo cáo hoặc báo cáo chưa đúng nên số liệu báo cáo quốc gia của Việt Nam có sự sai khác với một số quốc gia khác. Thực tế hàng năm, Việt Nam đều nhận được Thông báo của Tổ chức Cấm vũ khí hóa học về việc sai khác số liệu khai báo hóa chất Bảng nhập khẩu giữa Việt Nam và các nước xuất khẩu. Do vậy, cần nghiên cứu, rà soát các quy định về xuất nhập khẩu để giảm bớt sự chênh lệch về số liệu xuất nhập khẩu các loại hóa chất Bảng khi cung cấp thông tin cho Tổ chức Cấm vũ khí hóa học.

Ngoài ra, Nghị định số 38/2014/NĐ-CP tuy đã có các quy định về cấp giấy phép xuất nhập khẩu, chưa có quy định về điều chỉnh hay gia hạn giấy phép, cần nghiên cứu để bổ sung cho phù hợp.

b. Về hoạt động kinh doanh hoá chất Bảng

Nghị định số 38/2014/NĐ-CP không quy định về điều kiện hoặc yêu cầu kinh doanh đối với hóa chất Bảng. Lý do là trước năm 2017, hoá chất Bảng được đồng thời tích hợp trong danh mục hoá chất hạn chế sản xuất, kinh doanh trong lĩnh vực công nghiệp thuộc Nghị định số 108/2008/NĐ-CP ngày 07 tháng

10 năm 2008 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Hóa chất (được sửa đổi bổ sung bởi Nghị định số 26/2011/NĐ-CP ngày 08 tháng 4 năm 2011 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 108/2008/NĐ-CP ngày 07 tháng 10 năm 2008 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Hóa chất). Theo đó, hoạt động kinh doanh hoá chất Bảng được cấp phép theo Giấy phép sản xuất hoá chất hạn chế sản xuất, kinh doanh trong lĩnh vực công nghiệp.

Năm 2017, Nghị định số 108/2008/NĐ-CP và Nghị định số 26/2011/NĐ-CP được thay thế bằng Nghị định số 113/2017/NĐ-CP của Chính phủ ngày 09 tháng 10 năm 2017 quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật hóa chất. Trong đó, hoá chất Bảng được đưa ra khỏi danh mục hoá chất hạn chế sản xuất, kinh doanh trong lĩnh vực công nghiệp. Lý do là Nghị định số 113/2017/NĐ-CP chuyển từ quản lý đơn chất (Nghị định số 108/2008/NĐ-CP, Nghị định số 26/2011/NĐ-CP) sang quản lý cả hỗn hợp hoá chất theo các tiêu chí phân loại của Hệ thống hài hoà toàn cầu về phân loại, ghi nhãn hoá chất GHS.

Hoá chất Bảng³ là hoá chất lưỡng dụng, chủ yếu liên quan đến quản lý an ninh nên không phù hợp các tiêu chí về độc tính và quản lý an toàn như đối với hoá chất hạn chế sản xuất, kinh doanh trong lĩnh vực công nghiệp⁴. Do vậy, từ năm 2017 đến nay, hoạt động kinh doanh hoá chất Bảng không được quản lý theo hình thức cấp phép.

Theo quy định tại Điều 18 Nghị định số 38/2014/NĐ-CP, tổ chức, cá nhân kinh doanh hóa chất Bảng thực hiện báo cáo với Bộ Công Thương theo mẫu quy định. Tuy nhiên, các tổ chức, cá nhân kinh doanh hóa chất Bảng 3 thường không chủ động hoặc chậm thực hiện báo cáo hàng năm gây khó khăn cho cơ quan quản lý trong việc tổng hợp số liệu báo cáo cho Tổ chức Cấm vũ khí hóa học định kỳ hàng năm hoặc báo cáo đột xuất.

Thông qua hoạt động kiểm tra thấy rằng trong thực tế có khá nhiều tổ chức, cá nhân kinh doanh hóa chất Bảng theo nhiều hình thức như nhập khẩu về để bán, mua trong nước để bán lại (chủ yếu là hóa chất Bảng 3). Việc mua đi bán lại hóa chất Bảng 3 mà chưa được kiểm soát sẽ dẫn đến các hệ lụy về an

³ Công ước Cấm vũ khí hóa học đưa ra các tiêu chí về hoá chất Bảng như sau:

- a) Chất đó được sản xuất, tàng trữ hoặc sử dụng làm vũ khí hóa học;
- b) Tạo ra rủi ro đối với mục tiêu và đối tượng của Công ước vì có chứa độc tính gây tử vong hoặc tê liệt, cũng như các đặc tính khác để có thể sử dụng làm vũ khí hóa học;
- c) Tạo ra rủi ro đối với mục tiêu và đối tượng của Công ước do tầm quan trọng trong quá trình sản xuất vũ khí hoá học và các hoá chất Bảng khác.

⁴ Điều 14 Nghị định số 113/2017/NĐ-CP đưa ra các tiêu chí về hoá chất hạn chế sản xuất, kinh doanh trong lĩnh vực công nghiệp như sau:

- a) Độc cấp tính (theo các đường phơi nhiễm khác nhau) cấp 1;
- b) Tác nhân gây ung thư cấp 1A, 1B;
- c) Độc tính sinh sản cấp 1A, 1B;
- d) Đột biến tế bào mầm cấp 1A, 1B.

ninh, an toàn hóa chất và không tuân thủ đầy đủ quy định của Công ước. Thời gian qua, Bộ Công Thương đã lấy ý kiến của các tổ chức, cá nhân có các hoạt động liên quan đến hóa chất Bảng bằng phương pháp gửi Phiếu điều tra khảo sát trực tiếp đến các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực hóa chất. Một số đơn vị mua hóa chất Bảng là để sử dụng, một số là để bán tiếp. Một số doanh nghiệp có lập sổ theo dõi, thông kê riêng hoạt động mua bán hóa chất Bảng, một số doanh nghiệp không lập với lý do có hệ thống theo dõi điện tử hoặc nhập khẩu về rồi bán lại hết nên không cần lưu sổ. Việc lưu trữ thông tin về mua bán hóa chất Bảng với thời hạn nhiều nhất là 5 năm được nhiều doanh nghiệp thực hiện, một số rất ít doanh nghiệp không lưu trữ thông tin. Do vậy, cần nghiên cứu, rà soát để sửa đổi, bổ sung các quy định về kinh doanh hóa chất Bảng theo hướng có điều kiện kinh doanh nhằm đưa các tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động này đi vào nền nếp, đồng thời giúp cơ quan có thẩm quyền quản lý chặt chẽ hơn, hiệu quả hơn.

c) Về hoạt động sản xuất các hợp chất hữu cơ riêng biệt (hóa chất DOC và DOC-PSF)

Hoá chất hữu cơ riêng biệt (hóa chất DOC), bao gồm tất cả các hợp chất có chứa cacbon, ngoại trừ các ôxit, sunfua của nó và các cacbonat kim loại, được phân biệt bởi tên, công thức cấu tạo (nếu có) hoặc số đăng ký CAS (nếu có) của hoá chất đó. Hoá chất DOC-PSF là hoá chất hữu cơ riêng biệt có chứa một trong các nguyên tố như photpho, lưu huỳnh hoặc flo.

Hiện nay, Việt Nam có 09 cơ sở sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF chủ yếu là các doanh nghiệp sản xuất phân bón hữu cơ và các sản phẩm hóa dầu với sản lượng từ 8.000 - 700.000 tấn/năm.

Thời gian qua, các quy định về quản lý hóa chất DOC, DOC-PSF đã được nội luật hóa tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP theo hướng tổ chức, cá nhân sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF phải được cơ quan có thẩm quyền cấp phép. Việc quản lý hóa chất này còn được thực hiện thông qua quy định về báo cáo (Điều 21. Khai báo cơ sở hóa chất DOC, DOC-PSF tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP). Ngoài ra, các cơ sở sản xuất hoá chất DOC, DOC PSF có sản lượng trên 200 tấn/năm là đối tượng chịu thanh sát ban đầu và thanh sát lại của Tổ chức Cẩm vũ khí hoá học (Khoản 4, Điều 22. Đối tượng thanh sát tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP). Tính đến thời điểm hiện tại, chưa có tổ chức, cá nhân đề nghị cấp phép sản xuất đối với hóa chất DOC, DOC-PSF.

Công ước Cẩm vũ khí hoá học không quy định các biện pháp quản lý hoá chất DOC, DOC-PSF nghiêm ngặt như đối với hoá chất Bảng (Điều VI. Các hoạt động không bị cấm theo Công ước chỉ yêu cầu các quốc gia thành viên có các biện pháp cần thiết nhằm giám sát và kiểm chứng hoá chất DOC, DOC PSF). Do vậy, căn cứ theo quy định của Công ước và tình hình thực tiễn quản lý hoá chất DOC, DOC PSF trong thời gian qua, đồng thời tuân thủ chủ trương cắt giảm điều kiện đầu tư, kinh doanh và đơn giản hóa thủ tục hành chính của Chính phủ, cần xem xét nghiên cứu để bỏ thủ tục cấp giấy phép sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP.

d) Về công tác thanh sát quốc tế và thanh sát nội địa

Từ năm 2005 đến nay, Việt Nam đón khoảng 11 Đoàn Thanh sát công nghiệp của Tổ chức Cấm vũ khí hóa học đến thanh sát các cơ sở sản xuất hóa chất DOC. Kết quả thanh sát của OPCW trong các năm qua đã cho thấy có sự phù hợp giữa số liệu khai báo của Việt Nam và số kiểm chứng của OPCW.

Thanh sát do Tổ chức cấm vũ khí hóa học tiến hành tại một cơ sở hóa chất thuộc diện bị thanh sát đã được quốc gia thành viên khai báo với Tổ chức Cấm vũ khí hóa học nhằm xác nhận sự phù hợp của thông tin đã khai báo và chứng nhận việc tuân thủ các quy định của Công ước tại cơ sở hóa chất, quy định này đã được thể hiện đầy đủ tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP. Tuy nhiên, các quy định về hoạt động thanh sát nội địa các cơ sở sản xuất hóa chất Bảng và hóa chất DOC, DOC-PSF chưa được quy định tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP. Trong thực tế, cơ quan quản lý không có cơ sở để kiểm chứng các báo cáo hàng năm của các cơ sở sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF, dẫn tới nguy cơ bị động khi đón tiếp các Đoàn thanh sát quốc tế đến kiểm chứng số liệu khai báo của Việt Nam. Cần bổ sung các quy định này để làm cơ sở pháp lý trong việc thực hiện các quy định về thanh sát nội bộ.

Với các lý do chủ yếu nêu trên, việc xây dựng Nghị định thay thế Nghị định số 38/2014/NĐ-CP là cần thiết nhằm khắc phục một số hạn chế, tồn tại cả về mặt pháp lý và thực tiễn, giúp công tác quản lý nhà nước về các hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm vũ khí hóa học ngày càng hiệu quả, giúp Việt Nam tuân thủ và thực thi trách nhiệm của mình trong thực hiện Công ước Cấm vũ khí hóa học.

II. MỤC ĐÍCH, QUAN ĐIỂM XÂY DỰNG DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

1. Mục đích

- Nội luật hóa Công ước Cấm vũ khí hóa học, đảm bảo sự phù hợp giữa các quy định của Công ước với hệ thống pháp luật hiện hành tại Việt Nam; vừa đảm bảo phát triển kinh tế, xã hội, vừa đạt được mục tiêu đã cam kết;

- Thực thi đầy đủ trách nhiệm của Quốc gia thành viên mà Việt Nam đã cam kết khi ký và phê chuẩn Công ước Cấm vũ khí hóa học;

- Việc xây dựng Nghị định thay thế Nghị định số 38/2014/NĐ-CP nhằm khắc phục những tồn tại, hạn chế trong việc thực hiện Nghị định số 38/2014/NĐ-CP hiện hành.

2. Quan điểm xây dựng dự thảo Nghị định

- Tuân thủ Hiến pháp, pháp luật, đảm bảo độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của tổ quốc, lợi ích của nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của cơ quan, tổ chức, cá nhân và hoạt động bình thường của nền kinh tế, chính trị, xã hội;

- Tiếp thu, kế thừa và đảm bảo phù hợp với các văn bản quy phạm pháp

luật hiện hành về quản lý hóa chất;

- Nâng cao hiệu quả quản lý các hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm vũ khí hóa học; tăng cường cơ chế phối hợp trong việc thực thi Công ước Cấm vũ khí hóa học giữa các bộ, ngành.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

Thực hiện quy trình, thủ tục xây dựng văn bản quy phạm pháp luật theo quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 (đã được sửa đổi, bổ sung năm 2020), Bộ Công Thương đã triển khai các công việc sau:

1. Trình Hồ sơ đề nghị và được Chính phủ chấp thuận chủ trương xây dựng Nghị định thay thế Nghị định số 38/2014/NĐ-CP ngày 06 tháng 5 năm 2014 của Chính phủ về quản lý hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học tại tại Công văn số 7103/VPCP-NC ngày 21 tháng 10 năm 2022 của Văn phòng Chính phủ.

2. Ban hành Chương trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật năm 2023 tại Quyết định số 3004/QĐ-BCT ngày 30 tháng 12 năm 2022 của Bộ trưởng Bộ Công Thương ban hành Chương trình xây dựng văn bản quy, trong đó có nhiệm vụ xây dựng Nghị định thay thế Nghị định số 38/2014/NĐ-CP.

3. Ban hành Quyết định số 785/QĐ-BCT ngày 29 tháng 3 năm 2023 về việc thành lập Ban soạn thảo, Tổ biên tập xây dựng Nghị định thay thế Nghị định số 38/2014/NĐ-CP ngày 06 tháng 5 năm 2014 của Chính phủ về quản lý hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học, gồm Lãnh đạo Bộ Công Thương, đại diện các cơ quan: Văn phòng Chính phủ, Bộ Tư pháp, Bộ Tài chính, Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Sở Công Thương Hà Nội, Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) và một số đơn vị thuộc Bộ Công Thương.

4. Tiến hành rà soát các quy định của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP, Quyết định số C-24/DEC.4 và C-24/DEC.5 vào tháng 11 năm 2019 của Hội nghị quốc gia thành viên lần thứ 24 của Công ước Cấm vũ khí hoá học, đối chiếu với các quy định pháp luật có liên quan (chi tiết thể hiện tại Báo cáo rà soát các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan) và thực tiễn để đánh giá những vướng mắc nảy sinh trong quá trình áp dụng Nghị định và định hướng giải pháp xử lý.

5. Xây dựng dự thảo số 1 của Nghị định và tổ chức các cuộc họp, lấy ý kiến Ban soạn thảo, Tổ biên tập và các tổ chức, cá nhân liên quan.

6. Hoàn thiện dự thảo 2 của Nghị định và đăng tải trên Cổng thông tin điện tử của Chính phủ và Cổng thông tin điện tử của Bộ Công Thương để lấy ý kiến góp ý của các cá nhân, tổ chức từ ngày 08 tháng 5 năm 2023; gửi xin ý kiến góp ý của các bộ, cơ quan ngang bộ, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực

thuộc Trung ương, Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) và một số doanh nghiệp, hiệp hội có liên quan (Công văn số 2652/BCT-HC ngày 05 tháng 5 năm 2021 của Bộ Công Thương).

Tính đến thời điểm ngày 01 tháng 7 năm 2023, đã có 13/22 các Bộ, cơ quan ngang bộ, Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) có văn bản tham gia ý kiến góp ý đối với dự thảo 2 của Nghị định; 29/63 UBND tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương có văn bản tham gia ý kiến góp ý; 3 Tổng công ty, tập đoàn, hiệp hội có văn bản tham gia ý kiến. Trong số này có 18 đơn vị (Bộ ngành, địa phương, doanh nghiệp) đồng ý hoàn toàn với nội dung dự thảo Nghị định.

7. Bộ Công Thương đã phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tiến hành nghiên cứu, giải trình, tiếp thu ý kiến góp ý và chỉnh sửa, hoàn thiện dự thảo 3 Nghị định và trình Bộ Tư pháp thẩm định.

IV. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

1. Bố cục

Bố cục

a) Tên Nghị định: Nghị định quy định và hướng dẫn thực hiện Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học;

b) Nghị định gồm 6 Chương, 41 Điều:

- Chương I. Các quy định chung thực hiện Công ước Cấm vũ khí hoá học (7 Điều) quy định về: Phạm vi điều chỉnh; đối tượng áp dụng; Áp dụng pháp luật; Giải thích từ ngữ; Danh mục hóa chất Bảng, danh sách các quốc gia thành viên Công ước Cấm vũ khí hoá học; Cơ quan Quốc gia Việt Nam thực hiện Công ước Cấm vũ khí hoá học; Phòng, chống phổ biến vũ khí hoá học.

- Chương II. Sản xuất, kinh doanh, xuất khẩu, nhập khẩu, chế biến, sử dụng, tàng trữ hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC-PSF (15 Điều, 4 Mục).

+ Mục 1. Yêu cầu về an toàn trong sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng, thực hiện quy định về quản lý hóa chất (2 Điều) gồm các quy định về: Yêu cầu về an toàn trong sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC - PSF; Thực hiện các quy định về quản lý hóa chất;

+ Mục 2. Sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC-PSF (7 Điều) gồm các quy định về: Điều kiện cấp giấy phép sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng; Hồ sơ, trình tự, thủ tục cấp, cấp lại, cấp điều chỉnh giấy phép sản xuất hóa chất Bảng 1; Hồ sơ, trình tự, thủ tục cấp, cấp lại, cấp điều chỉnh, miễn trừ giấy phép sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng 2, Bảng 3; Đánh giá điều kiện thực tế cơ sở sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng để cấp phép; Thu hồi giấy phép sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng; Trách nhiệm của tổ chức, cá nhân được cấp giấy phép sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng; Yêu cầu đối với cơ sở sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF;

+ Mục 3. Nhập khẩu, xuất khẩu hóa chất Bảng (4 Điều) gồm các quy định về: Yêu cầu chung về nhập khẩu, xuất khẩu hóa chất Bảng; Hồ sơ, trình tự, thủ tục cấp, cấp lại, cấp điều chỉnh, gia hạn giấy phép xuất khẩu, nhập khẩu hoá chất Bảng 1; Hồ sơ, trình tự, thủ tục cấp, cấp lại, cấp điều chỉnh, gia hạn và miễn trừ giấy phép nhập khẩu, xuất khẩu hóa chất Bảng 2, hoá chất Bảng 3; Trình tự cấp, cấp lại, cấp điều chỉnh và thời hạn giấy phép nhập khẩu, xuất khẩu hóa chất Bảng; Thu hồi giấy phép xuất khẩu, nhập khẩu hóa chất Bảng;

+ Mục 4. Chế biến, sử dụng, tàng trữ hóa chất Bảng (2 Điều) gồm các quy định về: Yêu cầu chế biến, sử dụng, tàng trữ hóa chất Bảng; Hồ sơ theo dõi tình hình chế biến, sử dụng hóa chất Bảng.

- Chương III. Khai báo hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC-PSF (4 Điều) gồm các quy định về: Khai báo đối với hóa chất Bảng 1; Khai báo đối với hóa chất Bảng 2; Khai báo đối với hóa chất Bảng 3; Khai báo đối với hóa chất DOC, DOC-PSF.

- Chương IV. Các quy định về thanh sát, thanh tra và kiểm tra (9 Điều, 2 Mục):

+ Mục 1. Thanh sát quốc tế (7 Điều) gồm các quy định về: Đối tượng thanh sát; Trách nhiệm của cơ sở bị thanh sát; Yêu cầu thanh sát; Trách nhiệm của Cơ quan Quốc gia Việt Nam và Đội hộ tống tiếp đón và làm việc với Đoàn thanh sát quốc tế của Tổ chức Cấm vũ khí hóa học; Thời gian thanh sát; Quy trình thanh sát; Ưu đãi và miễn trừ;

+ Mục 2. Thanh sát nội địa và thanh tra, kiểm tra (2 Điều) gồm các quy định về: Thanh sát nội địa; thanh tra, kiểm tra.

- Chương V. Quản lý nhà nước về hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC-PSF (2 Điều) gồm các quy định về: Trách nhiệm của Chính phủ, bộ, cơ quan ngang bộ; Trách nhiệm của Ủy ban nhân dân các cấp.

- Chương VI. Điều khoản thi hành (4 Điều) gồm các quy định về: Quy định chuyên tiếp; Điều khoản tham chiếu; Hiệu lực thi hành; Tổ chức thực hiện.

- Phụ lục I. Danh mục hoá chất Bảng;

- Phụ lục II. Danh sách các Quốc gia thành viên của Tổ chức Cấm vũ khí hoá học;

- Phụ lục III. Các biểu mẫu.

2. Nội dung cơ bản của dự thảo Nghị định

2.1. Sản xuất hóa chất Bảng

- Sửa đổi, bổ sung các quy định về sản xuất hóa chất Bảng:

+ Quy định về an toàn trong sản xuất hóa chất Bảng theo hướng các cơ sở sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng phải đáp ứng các yêu cầu trong sản xuất, kinh doanh theo Luật Hóa chất và phù hợp với các văn bản quy phạm pháp luật quy định chi tiết, hướng dẫn Luật Hóa chất như xây dựng Kế hoạch, Biện pháp

phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất; Phân loại, ghi nhãn và phiếu an toàn hóa chất; Phiếu kiểm soát mua bán hóa chất độc; Huấn luyện an toàn hóa chất; San chiết, đóng gói hóa chất Bảng; Cung cấp thông tin và lưu trữ các thông tin hóa chất; Vận chuyển hóa chất Bảng;

+ Quy định về điều kiện sản xuất hóa chất Bảng, gồm các điều kiện bảo đảm tương ứng như các cơ sở sản xuất hóa chất tại Luật Hóa chất và điều kiện đặc thù về quy mô, mục đích sản xuất hóa chất Bảng theo quy định của Công ước Cấm vũ khí hóa học, Luật Hóa chất và hoàn thiện các quy định về sản xuất hóa chất Bảng, các thủ tục hành chính về cấp phép sản xuất hóa chất Bảng cho phù hợp với điều kiện đầu tư kinh doanh (điểm b khoản 1 Điều 6 Luật Đầu tư và điểm b khoản 2 Điều 10 Nghị định số 31/2021/NĐ-CP).

+ Quy định bổ sung các điều kiện đặc thù cho hóa chất Bảng được quy định căn cứ trên các yêu cầu khai báo đối với từng cơ sở hóa chất theo các phần VI, VII, VIII của Phụ lục kiểm chứng của Công ước Cấm vũ khí hóa học. Nhóm điều kiện này mang tính chất đặc thù nhằm thể hiện rõ việc sản xuất hóa chất Bảng theo đúng các mục đích không bị Công ước cấm với công suất và danh mục hóa chất được phép.

- Nghiên cứu bổ sung các quy định về đánh giá điều kiện thực tế cơ sở sản xuất hóa chất Bảng. Sau khi được cấp giấy phép, tổ chức, cá nhân phải duy trì điều kiện sản xuất hóa chất Bảng.

- Quy định cơ quan có thẩm quyền cấp phép là cơ quan cấp, cấp lại, cấp điều chỉnh, thu hồi giấy phép sản xuất hóa chất Bảng căn cứ trên hồ sơ do tổ chức, cá nhân đề nghị cấp phép nộp. Bộ Công Thương (Cục Hoá chất) là cơ quan có thẩm quyền tiếp nhận hồ sơ, thẩm định, đánh giá điều kiện thực tế, cấp, cấp lại, cấp điều chỉnh, thu hồi giấy phép sản xuất hóa chất Bảng 2, hóa chất Bảng 3; tiếp nhận hồ sơ, thẩm định, đánh giá điều kiện thực tế và báo cáo Thủ tướng Chính phủ cấp, cấp lại, cấp điều chỉnh, thu hồi giấy phép sản xuất hóa chất Bảng 1. Trường hợp sản xuất hóa chất Bảng cho các mục đích chuyên ngành (y tế, dược phẩm, nông nghiệp, an ninh, quốc phòng) và khi cần thiết, Bộ Công Thương (Cục Hoá chất) lấy ý kiến bằng văn bản của Bộ quản lý nhà nước chuyên ngành trước khi cấp phép. Thời gian lấy ý kiến đối đa 05 ngày làm việc, không kể thời gian gửi và nhận văn bản và không tính vào thời gian cấp phép.

- Hoạt động cấp phép sản xuất hóa chất Bảng sẽ được thực hiện thông qua Công dịch vụ công của Bộ Công Thương (cấp độ 4).

- Việc thu hồi giấy phép sản xuất sẽ được thực hiện theo Điều 18 Luật Hoá chất và các văn bản hướng dẫn.

- Cơ sở sản xuất hoá chất Bảng 1 chỉ được sản xuất hóa chất Bảng 1 cho một hoặc một số mục đích đặc biệt được quy định tại khoản 2, Điều 6 Luật Đầu tư, bao gồm phân tích, kiểm nghiệm, nghiên cứu khoa học, y tế, sản xuất dược phẩm, điều tra tội phạm, bảo vệ quốc phòng, an ninh.

2.2. Sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF

Công ước Cấm vũ khí hoá học không quy định các biện pháp quản lý hoá chất DOC, DOC-PSF nghiêm ngặt như đối với hoá chất Bảng (Điều VI. Các hoạt động không bị cấm theo Công ước chỉ yêu cầu các quốc gia thành viên có các biện pháp cần thiết nhằm giám sát và kiểm chứng hoá chất Bảng). Do vậy, căn cứ theo quy định của Công ước và tình hình thực tiễn quản lý hoá chất DOC, DOC-PSF, đồng thời tuân thủ chủ trương cắt giảm điều kiện đầu tư, kinh doanh và đơn giản hóa thủ tục hành chính của Chính phủ, đề xuất bỏ thủ tục cấp giấy phép sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP.

Các hoá chất DOC, DOC-PSF vẫn được đảm bảo quản lý nhà nước hiệu lực, hiệu quả theo hướng:

- Bổ sung các quy định đối với cơ sở sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF theo hướng các cơ sở này đáp ứng các quy định quản lý hóa chất nói chung quy định tại Luật Hóa chất.

- Kế thừa các quy định về khai báo, thanh sát, thanh tra, kiểm tra đối với cơ sở sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP.

2.3. Kinh doanh hóa chất Bảng

- Kế thừa các quy định về khai báo, thanh sát, thanh tra, kiểm tra đối với cơ sở kinh doanh hóa chất Bảng.

- Sửa đổi, bổ sung các quy định kinh doanh hoá chất Bảng như sau:

- + Quy định về điều kiện kinh doanh hóa chất Bảng, gồm các điều kiện bảo đảm tương ứng như các cơ sở kinh doanh hóa chất tại Luật Hóa chất và điều kiện đặc thù về quy mô, mục đích kinh doanh hóa chất Bảng theo quy định của Công ước Cấm vũ khí hóa học, Luật Hóa chất và hoàn thiện các quy định về kinh doanh hóa chất Bảng, các thủ tục hành chính về cấp phép kinh doanh hóa chất Bảng cho phù hợp với điều kiện đầu tư kinh doanh (điểm b khoản 1 Điều 6 Luật Đầu tư và điểm b khoản 2 Điều 10 Nghị định số 31/2021/NĐ-CP).

- + Bổ sung trình tự, thủ tục cấp giấy phép kinh doanh hóa chất Bảng; cơ quan cấp phép kinh doanh hóa chất Bảng; theo đó Bộ Công Thương (Cục Hoá chất) là cơ quan có thẩm quyền tiếp nhận hồ sơ, thẩm định, đánh giá điều kiện thực tế, cấp, cấp lại, cấp điều chỉnh và thu hồi giấy phép kinh doanh hóa chất Bảng 2, hóa chất Bảng 3. Trường hợp kinh doanh hóa chất Bảng cho các mục đích chuyên ngành (y tế, dược phẩm, nông nghiệp, an ninh, quốc phòng) và khi cần thiết, Bộ Công Thương (Cục Hoá chất) lấy ý kiến bằng văn bản của Bộ quản lý nhà nước chuyên ngành trước khi cấp phép. Thời gian lấy ý kiến tối đa 05 ngày làm việc, không kể thời gian gửi và nhận văn bản và không tính vào thời gian cấp phép

- + Cơ sở kinh doanh hoá chất Bảng 1 thuộc danh mục ngành, nghề cấm đầu tư kinh doanh theo quy định tại khoản 1, Điều 6 Luật Đầu tư.

- Bổ sung quy định miễn trừ giấy phép kinh doanh. Ngưỡng hàm lượng miễn trừ được đề xuất là 1% (ngưỡng thấp nhất phải khai báo đối với hóa chất Bảng 2, hóa chất Bảng 3 theo Công ước).

- Hoạt động cấp phép kinh doanh hóa chất Bảng sẽ được thực hiện thông qua Cổng dịch vụ công của Bộ Công Thương (cấp độ 4).

- Việc thu hồi giấy phép kinh doanh sẽ được thực hiện theo Điều 18 Luật Hoá chất và các văn bản hướng dẫn.

2.4. Tàng trữ, sử dụng hóa chất Bảng

Nghị định bổ sung 02 Điều về tàng trữ, sử dụng hóa chất Bảng, trong đó quy định cụ thể các cơ sở sử dụng hóa chất Bảng phải thực hiện đăng ký sử dụng đối với các loại hóa chất này thông qua Hồ sơ theo dõi tình hình chế biến, sử dụng hóa chất Bảng.

2.5. Xuất nhập khẩu hóa chất Bảng

- Kế thừa các quy định về điều kiện, hồ sơ, trình tự thủ tục cấp giấy phép xuất khẩu, nhập khẩu hóa chất Bảng của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP.

- Sửa đổi, bổ sung các quy định nhằm đơn giản hóa thủ tục hành chính và tạo điều kiện thông thoáng cho hoạt động xuất nhập khẩu hóa chất Bảng và thống nhất với quy trình cấp, cấp lại cấp điều chỉnh giấy phép xuất nhập khẩu hoá chất tại Nghị định số 113/2017/NĐ-CP, được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 82/2022/NĐ-CP.

- Bổ sung quy định miễn trừ giấy phép xuất khẩu, nhập khẩu đối với hóa chất Bảng 2, hóa chất Bảng 3. Ngưỡng hàm lượng miễn trừ được đề xuất là 1% (ngưỡng thấp nhất phải khai báo đối với hóa chất Bảng 2, hóa chất Bảng 3 theo Công ước).

- Bổ sung quy định trong trường hợp tổ chức, cá nhân nhập khẩu hóa chất Bảng với mục đích kinh doanh thì phải được cấp Giấy phép kinh doanh hóa chất Bảng trước khi thực hiện các thủ tục xuất, nhập khẩu.

- Bộ Công Thương (Cục Hoá chất) là cơ quan tiếp nhận hồ sơ, cấp, cấp lại, cấp điều chỉnh, thu hồi giấy phép nhập khẩu, xuất khẩu hóa chất Bảng 2, hoá chất Bảng 3; tiếp nhận hồ sơ và báo cáo Thủ tướng Chính phủ cấp, cấp, cấp lại, cấp điều chỉnh, thu hồi giấy phép nhập khẩu, xuất khẩu hóa chất Bảng 1. Trường hợp xuất khẩu, nhập khẩu hóa chất Bảng 1, hóa chất Bảng 2, hóa chất Bảng 3 cho các mục đích chuyên ngành (y tế, dược phẩm, nông nghiệp, an ninh, quốc phòng), khi cần thiết, cơ quan có thẩm quyền cấp giấy phép lấy ý kiến bằng văn bản của Bộ quản lý nhà nước chuyên ngành trước khi cấp phép. Thời gian lấy ý kiến đối đa 05 ngày làm việc, không kể thời gian gửi và nhận văn bản và không tính vào thời gian cấp phép.

- Quy định các thủ tục hành chính cấp phép xuất khẩu, nhập khẩu hóa chất Bảng được thực hiện thông qua Cổng thông tin một cửa quốc gia với thành phần hồ sơ đơn giản, tích hợp các nguồn thông tin cấp phép trên Hệ thống Cổng thông tin một cửa quốc gia với Hệ thống khai báo điện tử Hải quan để hệ thống tự động cập nhật, chi dẫn, cảnh báo thông tin khi doanh nghiệp khai báo tên hóa chất tại Bảng 1, 2, 3 Nghị định số 38/2014/NĐ-CP, giảm tải thao tác và thời gian kiểm tra thông tin qua Hệ thống Cổng thông tin một cửa quốc gia trong trường

hợp hệ thống gặp sự cố hoặc lỗi mạng không thể tra cứu, tạo điều kiện thông thoáng cho hoạt động xuất nhập khẩu.

2.6. Báo cáo hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC PSF

- Nghị định kế thừa một số quy định về báo cáo đối với cơ sở hoá chất Bảng 1, hóa chất Bảng 2, hóa chất Bảng 3, hóa chất DOC, DOC-PSF của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP trên cơ sở đã tuân thủ các quy định của Công ước Cấm vũ khí hoá học về trách nhiệm khai báo của quốc gia thành viên.

- Sửa đổi, bổ sung quy định thống nhất thời gian nộp báo cáo hàng năm của các tổ chức, cá nhân là ngày 15 tháng 02 cho khai báo về các hoạt động có trong năm trước và các hoạt động dự kiến cho năm tiếp theo (tính đến hết 31 tháng 12 năm đó) phù hợp với thời hạn khai báo tại Nghị định số 82/2022/NĐ-CP để tạo điều kiện thuận lợi cho các tổ chức, cá nhân trong công tác khai báo.

- Sửa đổi, bổ sung hoạt động báo cáo liên quan đến hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC - PSF theo vòng đời (xuất nhập khẩu, sản xuất, kinh doanh, sử dụng, vận chuyển, tàng trữ...) được thực hiện theo hình thức điện tử thông qua Cơ sở dữ liệu hóa chất quốc gia.

2.7. Về thanh sát, thanh tra, kiểm tra cơ sở hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC - PSF

- Nghị định kế thừa một số quy định về thanh sát quốc tế tại cơ sở hóa chất của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP do các quy định này đã tuân thủ đầy đủ các quy định của Công ước Cấm vũ khí hoá học.

- Bổ sung quy định về thanh sát nội địa với trình tự tiến hành như thanh sát quốc tế và do Cơ quan đầu mối quốc gia Việt Nam thực hiện nhằm mục đích đáp ứng các yêu cầu đón tiếp Đoàn thanh sát quốc tế, đồng thời tăng cường hiệu quả quản lý nhà nước và trách nhiệm tuân thủ các quy định pháp luật của các tổ chức, cá nhân. Thanh sát nội địa được bổ sung để tăng cường tính tuân thủ pháp luật của các tổ chức, cá nhân là đối tượng chịu thanh sát quốc tế của Tổ chức Công ước. Thông qua thanh sát nội địa, các tổ chức, cá nhân này sẽ được tuyên truyền, phổ biến về các quy định của Công ước, đồng thời được tập huấn, làm quen đối với trình tự, thủ tục đón tiếp Đoàn Thanh sát quốc tế. Trong trường hợp phát hiện các thiếu sót, thông qua thanh sát nội địa, các tổ chức, cá nhân có liên quan sẽ có cơ hội hoàn thiện, bổ sung trước khi chính thức đón đoàn thanh sát quốc tế. Quy định này cũng góp phần tăng cường vai trò, trách nhiệm của Cơ quan đầu mối quốc gia trong kiểm soát tuân thủ các quy định của Công ước tại Việt Nam.

- Bổ sung quy định về thanh tra, kiểm tra các cơ sở sản xuất, kinh doanh, sử dụng, tàng trữ hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC - PSF.

2.8. Nội luật hóa các mục đích không bị cấm theo Công ước Cấm vũ khí hóa học

Nhằm tuân thủ khoản 2 Điều 14 Hiến pháp: “2. Quyền con người, quyền công dân chỉ có thể bị hạn chế theo quy định của luật trong trường hợp cần thiết

vì lý do quốc phòng, an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, đạo đức xã hội, sức khỏe của cộng đồng”, các nội dung liên quan đến hành vi bị cấm và mục đích không bị cấm sẽ được áp dụng trực tiếp Công ước như sau: “*Trường hợp có sự khác nhau giữa Nghị định này với Công ước Cấm vũ khí hóa học thì áp dụng Công ước Cấm vũ khí hóa học, trong đó bao gồm các hành vi bị cấm (Khoản 1 Điều 1 Công ước Cấm vũ khí hoá học) và các mục đích không bị cấm (Khoản 9 Điều 2 Công ước Cấm vũ khí hoá học), trừ trường hợp Hiến pháp quy định thì thực hiện theo Hiến pháp*”.

2.9. Quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của Cơ quan quốc gia Việt Nam

Cơ bản giữ nguyên như quy định tại khoản 17 Điều 4 Nghị định số 38/2014/NĐ-CP: “Cơ quan Quốc gia Việt Nam về thực hiện Công ước Cấm vũ khí hóa học (sau đây gọi tắt là Cơ quan Quốc gia Việt Nam) là tổ chức liên ngành do Thủ tướng Chính phủ quyết định thành lập”.

Sau khi dự thảo Nghị định được ban hành, Bộ Công Thương sẽ nghiên cứu trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, ban hành quyết định quy định cụ thể về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Cơ quan quốc gia Việt Nam, bảo đảm phù hợp với Quyết định số 34/2007/QĐ-TTg ngày 12/3/2007 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành quy chế thành lập, tổ chức và hoạt động của tổ chức phối hợp liên ngành.

2.10. Nội luật hóa Danh mục hóa chất Bảng và danh sách các quốc gia thành viên theo quy định của Công ước

Danh mục hóa chất Bảng và Danh sách các quốc gia thành viên được trích dẫn từ Phụ lục Hóa chất của Công ước và các quyết định/thông báo của Tổ chức Công ước. Trong đó, bổ sung 04 dòng hóa chất vào danh mục hóa chất Bảng 1, căn cứ trên Quyết định số C-24/DEC.4 và C-24/DEC.5 vào tháng 11 năm 2019 của Hội nghị quốc gia thành viên lần thứ 24 của Công ước.

2.11. Trách nhiệm của một số Bộ, ngành liên quan và Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương trong việc thực hiện Nghị định

Việc phân công trách nhiệm quản lý nhà nước tại Nghị định tiếp tục kế thừa các quy định của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP:

- Chính phủ thống nhất quản lý việc thực hiện Công ước Cấm vũ khí hóa học trong phạm vi cả nước. Để tham mưu, tư vấn cho Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ, Cơ quan Quốc gia được thành lập, trong đó Bộ Công Thương được giao là thường trực. Dự thảo Nghị định quy định cụ thể trách nhiệm của các Bộ, ngành có liên quan như sau:

- Bộ Quốc phòng, Bộ Công an thực hiện việc quản lý, thanh tra, kiểm tra các hoạt động liên quan đến Công ước Cấm vũ khí hóa học trong các đơn vị thuộc Bộ Quốc phòng, Bộ Công an và phối hợp với Bộ Công Thương trong việc tổ chức thực hiện Công ước Cấm vũ khí hóa học;

- Bộ Ngoại giao phối hợp với Bộ Công Thương, Bộ Công an trong việc

thực hiện các cam kết của Việt Nam về thực hiện Công ước Cấm vũ khí hóa học và hợp tác quốc tế theo quy định của Công ước; có trách nhiệm trong việc cấp thị thực nhập cảnh cho thanh sát viên và trợ lý thanh sát của Tổ chức Cấm Vũ khí hóa học phù hợp các quy định của pháp luật Việt Nam.

- Bổ sung quy định trách nhiệm của UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương trong việc phối hợp chặt chẽ với Bộ Công Thương trong việc thực thi Công ước căn cứ theo chức năng, nhiệm vụ được giao:

- Quy định trách nhiệm quản lý hoá chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm vũ khí hoá học đối với Ủy ban nhân dân các cấp;

- Quy định về chia sẻ thông tin báo cáo định kỳ, báo cáo đột xuất đối với các hoạt động sản xuất, kinh doanh, chế biến, tiêu dùng, cất giữ, vận chuyển và xuất khẩu, nhập khẩu các hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm vũ khí hoá học giữa cơ quan trung ương và địa phương.

2.12. Trách nhiệm của tổ chức, cá nhân

Cơ bản kế thừa các quy định của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP thông qua việc các tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước phải đáp ứng các điều kiện về sản xuất, kinh doanh, vận chuyển, tàng trữ, xuất khẩu, nhập khẩu...; phải thực hiện cơ chế báo cáo hằng năm và là đối tượng thanh sát, thanh tra, kiểm tra.

2.13. Thủ tục hành chính

Về cơ bản, dự thảo Nghị định giữ nguyên các thủ tục hành chính như tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP. Tuy nhiên, nhằm hài hòa giữa chủ trương đơn giản hóa thủ tục hành chính của Chính phủ và đảm bảo tuân thủ đầy đủ trách nhiệm của Quốc gia thành viên đối với các nghĩa vụ của Công ước Cấm vũ khí hóa học, dự thảo Nghị định đã có những thay đổi sau:

a. Các thủ tục hành chính giữ nguyên như Nghị định số 38/2014/NĐ-CP

- Cấp giấy phép sản xuất hóa chất Bảng 1;
- Cấp giấy phép sản xuất hóa chất Bảng 2, hoá chất Bảng 3;
- Cấp giấy phép xuất khẩu, nhập khẩu hóa chất Bảng 1;
- Cấp giấy phép xuất khẩu, nhập khẩu hóa chất Bảng 2, hoá chất Bảng 3.

b. Các thủ tục hành chính được bãi bỏ, miễn trừ tại dự thảo Nghị định

- Bãi bỏ thủ tục cấp giấy phép sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF;
- Miễn trừ cấp phép đối với giấy phép xuất, nhập khẩu hóa chất Bảng 2, hoá chất Bảng 3: Ngưỡng hàm lượng miễn trừ được đề xuất là 1% (ngưỡng thấp nhất phải khai báo đối với hóa chất Bảng 2, hoá chất Bảng 3 theo Công ước).

c. Thủ tục hành chính thêm mới

- Bổ sung thủ tục cấp giấy phép kinh doanh hóa chất Bảng 2, hoá chất Bảng 3. Quy định này là cần thiết nhằm nâng cao hiệu quả quản lý, nâng cao ý

thức pháp luật của các tổ chức, cá nhân, đồng thời đảm bảo nội lực hóa Công ước Cấm vũ khí hóa học.

- Miễn trừ cấp phép đối với giấy phép kinh doanh hóa chất Bảng 2, hoá chất Bảng 3: Ngưỡng hàm lượng miễn trừ được đề xuất là 1% (ngưỡng thấp nhất phải khai báo đối với hóa chất Bảng 2, hoá chất Bảng 3 theo Công ước).

V. NHỮNG VẤN ĐỀ XIN Ý KIẾN

Không có.

Xin gửi kèm theo:

- Dự thảo Nghị định;
- Báo cáo rà soát các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan;
- Báo cáo đánh giá tác động của chính sách;
- Bản đánh giá thủ tục hành chính. *ny*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Vụ Pháp chế;
- Lưu: VT, HC.

**KT BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Sinh Nhật Tân

BÁO CÁO

Đánh giá tác động dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 38/2014/NĐ-CP ngày 06 tháng 5 năm 2014 của Chính phủ về quản lý hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học

Tài liệu
phục vụ Bộ
Tư pháp
thẩm định

Kính gửi: Chính phủ

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Văn Thành tại Công văn số 7103/VPCP-NC ngày 21 tháng 10 năm 2022 của Văn phòng Chính phủ và Quyết định số 3004/QĐ-BCT ngày 30 tháng 12 năm 2022 của Bộ trưởng Bộ Công Thương ban hành Chương trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật năm 2023, Bộ Công Thương được giao nhiệm vụ là cơ quan chủ trì soạn thảo dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 38/2014/NĐ-CP ngày 06 tháng 5 năm 2014 của Chính phủ về quản lý hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học (sau đây gọi tắt là Nghị định số 38/2014/NĐ-CP).

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2020), Bộ Công Thương đánh giá tác động của dự thảo Nghị định, kết quả cụ thể như sau:

1. Tác động tổng thể của dự thảo Nghị định

Về cơ bản, các quy định về thực thi Công ước cấm vũ khí hóa học không thay đổi so với Nghị định 38/2014/NĐ-CP, một số nội dung hạn chế cần thay đổi do không còn phù hợp là các quy định có liên quan đến hệ thống pháp luật trong nước. Tuy nhiên, cơ quan chủ trì soạn thảo đánh giá khi dự thảo Nghị định được ban hành sẽ có những tác động về mặt pháp luật, kinh tế và xã hội như sau:

1.1. Tác động đối với hệ thống pháp luật hiện hành

- Dự thảo Nghị định sẽ đáp ứng yêu cầu tương thích, phù hợp với hệ thống văn bản pháp luật hiện hành về thực thi Công ước cấm vũ khí hóa học: Luật Hóa chất và các văn bản dưới Luật; các quy định về hải quan, các quy định về thanh tra, kiểm tra, đồng thời phù hợp với các Công ước cấm vũ khí hóa học mà Việt Nam có tham gia;

- Các quy định tại dự thảo Nghị định phù hợp với chủ trương về cải cách thủ tục hành chính theo Nghị quyết số 59/NQ-CP của Chính phủ, góp phần nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước và tạo sự công bằng lợi ích giữa doanh nghiệp và

người quản lý, đảm bảo sự phát triển cân bằng về kinh tế xã hội, an ninh quốc phòng;

- Các điều kiện sản xuất, kinh doanh hóa chất Bàng đã được rà soát, chỉnh sửa và bổ sung phù hợp với các văn bản pháp lý hiện hành liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Công Thương (Nghị định số 77/2016/NĐ-CP ngày 01 tháng 7 năm 2016; Nghị định số 08/2018/NĐ-CP ngày 15 tháng 01 năm 2018; Nghị định số 17/2020/NĐ-CP ngày 05 tháng 02 năm 2020)

- Bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ, minh bạch, khả thi, đầy đủ và hiệu quả của hệ thống pháp luật về quản lý hóa chất.

1.2. Tác động về mặt kinh tế - xã hội

- Các hoạt động về sản xuất, kinh doanh, xuất nhập khẩu, tàng trữ và sử dụng Hóa chất Bàng sẽ đi vào nền nếp, có sự quản lý nhà nước thống nhất từ trung ương tới địa phương;

- Tạo nên sự tự chủ cao, tự chịu trách nhiệm về thực hiện Công ước cấm vũ khí hóa học của các tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động này;

- Các hoạt động thực hiện Công ước cấm vũ khí hóa học sẽ được cơ quan quản lý nhà nước tiến hành kiểm tra định kỳ hàng năm nhằm nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của tổ chức, cá nhân đảm bảo sự phát triển lành mạnh trong nước.

1.3. Tác động về mặt môi trường, an toàn phòng cháy chữa cháy

Dự thảo Nghị định quy định các tổ chức, cá nhân sản xuất, kinh doanh hóa chất Bàng phải đáp ứng các yêu cầu về điều kiện về môi trường (bao gồm cả xử lý các loại chất thải), phòng cháy chữa cháy đạt tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật quốc gia, qua đó góp phần bảo vệ môi trường, sức khỏe nhân dân, đảm bảo an toàn phòng chống cháy nổ...

2. Tác động cụ thể của một số quy định mới trong dự thảo Nghị định

Báo cáo đánh giá tác động này lựa chọn một số quy định tại dự thảo Nghị định để dự báo những tác động về quản lý nhà nước đối với các tổ chức, cá nhân có liên quan đến hóa chất Bàng, mặc dù theo Nghị định 38/2014/NĐ-CP các thủ tục hành chính và các quy định này đã được đánh giá.

2.1. Về sản xuất hóa chất Bàng, hóa chất DOC, DOC – PSF; Kinh doanh, chế biến, sử dụng, cất giữ hóa chất Bàng

- Các yêu cầu chung về quản lý hóa chất Bàng, hóa chất DOC, DOC PSF: Hóa chất Bàng, hóa chất DOC, DOC PSF là đối tượng thuộc phạm vi điều chỉnh của Luật Hóa chất và các văn bản hướng dẫn Luật. Do vậy, để các tổ chức, cá nhân dễ dàng trong việc tra cứu, thực hiện, dự thảo Nghị định bổ sung các yêu cầu chung về quản lý hóa chất theo hướng chiếu đến các quy định hiện hành có liên quan, bao gồm: Kế hoạch, Biện pháp phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất; Phân loại, ghi nhãn hóa chất; Phiếu kiểm soát mua bán hóa chất độc; Huấn luyện

an toàn hóa chất; San chiết, đóng gói hóa chất Bảng; Cung cấp thông tin và lưu trữ các thông tin hóa chất; Vận chuyển hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC-PSF.

Về bản chất, quy định này không gây tác động đến hoạt động sản xuất, kinh doanh của tổ chức, cá nhân do đây là các yêu cầu chung mà tất cả các tổ chức, cá nhân liên quan đến hoạt động hóa chất đều phải thực hiện.

- Các điều kiện chung về sản xuất, kinh doanh hóa chất: Được quy định thống nhất như các điều kiện sản xuất, kinh doanh hóa chất hạn chế kinh doanh tại Luật Hóa chất và Nghị định số 113/2017/NĐ-CP ngày 09 tháng 10 năm 2017 (được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định số 82/2022/NĐ-CP ngày 18 tháng 10 năm 2022). Điều này nhằm đảm bảo tính thống nhất của hệ thống văn bản pháp lý về quản lý hóa chất, và kế thừa các quy định trước đây đã quản lý hóa chất Bảng theo danh mục hóa chất hạn chế sản xuất kinh doanh (Nghị định 26/2011/NĐ-CP và Nghị định 108/2008/NĐ-CP về hướng dẫn thi hành Luật Hóa chất).

Thông qua điều kiện, cơ quan có thẩm quyền (Bộ Công Thương) sẽ chấp thuận cho được sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng. Mặc dù tính từ năm 1998 đến nay chưa có tổ chức, cá nhân nào tham gia đầu tư cơ sở sản xuất hóa chất Bảng, tuy nhiên việc quy định cụ thể các điều kiện về sản xuất tại dự thảo Nghị định sẽ là cơ sở pháp lý để các tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động này đảm bảo sự phù hợp với hệ thống pháp luật hiện hành về quản lý hoạt động hóa chất.

Đối với hoạt động kinh doanh hóa chất Bảng, việc quy định điều kiện sẽ tạo hành lang pháp lý hỗ trợ cho các tổ chức, cá nhân đạt điều kiện được kinh doanh hợp pháp. Tránh việc các tổ chức, cá nhân không đáp ứng điều kiện về an toàn hóa chất, an ninh hóa chất, an toàn lao động, vệ sinh môi trường, phòng cháy chữa cháy... tham gia vào hoạt động kinh doanh, tạo sự cạnh tranh không lành mạnh với các tổ chức, cá nhân tuân thủ chặt chẽ quy định pháp luật; đồng thời gây khó khăn trong công tác quản lý của cơ quan nhà nước. Thực tế cho thấy, qua hoạt động thanh kiểm tra, hiện nay do thiếu yêu cầu về điều kiện và quy định về cấp phép kinh doanh, đã phát hiện các doanh nghiệp với quy mô rất nhỏ cũng thực hiện kinh doanh hóa chất Bảng không đảm bảo về an toàn hóa chất. Đồng thời, do thiếu quy định về cấp phép kinh doanh nên hóa chất Bảng đang được kinh doanh tràn lan, thiếu kiểm soát, không đáp ứng được yêu cầu về kiểm soát theo các mục đích không bị cấm bởi Công ước. Do vậy, việc quy định điều kiện và giấy phép kinh doanh hóa chất Bảng sẽ hài hòa được yêu cầu quản lý, nâng cao trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân và đảm bảo cạnh tranh lành mạnh trong kinh doanh. Nhằm hạn chế tác động tiêu cực của thủ tục này, các quy định về miễn trừ và cấp phép qua Hệ thống dịch vụ công trực tuyến của Chính phủ cũng đã được bổ sung (chi tiết trình bày tài phần sau).

- Các điều kiện đặc thù cho hóa chất Bảng: Được quy định căn cứ trên các yêu cầu khai báo đối với từng cơ sở hóa chất theo các phần VI, VII, VIII của Phụ lục kiểm chứng. Nhóm điều kiện này mang tính chất đặc thù nhằm thể hiện

rõ việc sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng theo đúng các mục đích không bị Công ước cấm với công suất và danh mục hóa chất được phép.

Các điều kiện đặc thù này là yêu cầu bắt buộc phải thực hiện theo Công ước, do đó các tổ chức, cá nhân sản xuất, kinh doanh Hóa chất Bảng phải nghiêm túc tuân thủ.

- Hồ sơ, trình tự, thủ tục cấp, cấp lại và thu hồi Giấy phép sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng hoàn toàn tương tự như đối với hóa chất hạn chế sản xuất kinh doanh quy định tại Nghị định số 113/2017/NĐ-CP, được sửa đổi bổ sung tại Nghị định số 82/2022/NĐ-CP) và được thực hiện qua Hệ thống dịch vụ công trực tuyến của Chính phủ theo đúng chỉ đạo về đơn giản hóa thủ tục hành chính.

Việc tích hợp cấp phép qua Hệ thống dịch vụ công trực tuyến của Chính phủ sẽ rút ngắn thời gian, chi phí và tạo điều kiện tối đa cho tổ chức, cá nhân tuân thủ quy định về thủ tục hành chính (chi tiết được trình bày tại Bảng chi phí tuân thủ thủ tục hành chính kèm theo).

- Bổ sung quy định miễn trừ giấy phép kinh doanh hóa chất Bảng đối với Hóa chất Bảng 2 và Bảng 3 có nồng độ dưới 01% phù hợp với ngưỡng yêu cầu quản lý và khai báo của Công ước. Việc quy định trường hợp miễn trừ vừa đáp ứng được yêu cầu quản lý theo quy định của Công ước, đồng thời vẫn đảm bảo hạn chế tối đa thủ tục hành chính phát sinh.

Đây là một trong những tác động tích cực của dự thảo Nghị định. Chi phí tuân thủ đối với việc cấp giấy phép của các tổ chức, cá nhân được trình bày tại Bảng chi phí tuân thủ thủ tục hành chính kèm theo.

- Bổ sung quy định về đánh giá điều kiện thực tế và quy định về duy trì điều kiện sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng: Quy định này nhằm đảm bảo việc thẩm tra và thẩm định hồ sơ cấp phép đúng thực tế của Cơ quan cấp phép, tránh các sai sót trong quá trình cấp phép khi chỉ căn cứ khai báo của doanh nghiệp theo hồ sơ đăng ký và đảm bảo các tổ chức, cá nhân đã được cấp Giấy phép cần duy trì đáp ứng đầy đủ các điều kiện về sản xuất, kinh doanh theo chủ trương tăng cường hậu kiểm trong hoạt động quản lý nhà nước.

2.3. Về xuất khẩu, nhập khẩu hoá chất Bảng:

- Về cơ bản, các quy định cấp giấy phép xuất nhập khẩu hóa chất Bảng được giữ nguyên như Nghị định số 38/2014/NĐ-CP.

- Thống nhất quy trình cấp, cấp lại cấp điều chỉnh giấy phép xuất nhập khẩu hoá chất Bảng theo quy trình cấp, cấp lại cấp điều chỉnh giấy phép xuất nhập khẩu hoá chất nói chung tại Nghị định số 113/2017/NĐ-CP, được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 82/2022/NĐ-CP để tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp tuân thủ.

- Nhằm đơn giản hóa thủ tục hành chính và tạo điều kiện thông thoáng cho hoạt động xuất nhập khẩu: hóa chất Bảng đã được cấp Giấy phép xuất nhập khẩu sẽ không phải khai báo nhập khẩu hóa chất và việc cấp Giấy phép xuất

khẩu, nhập khẩu hóa chất Bảng sẽ được thực hiện thông qua Cổng thông tin một cửa quốc gia. Đây là tác động tích cực của dự thảo của Nghị định, loại bỏ các thủ tục hành chính trùng lặp (cấp phép và khai báo hóa chất), tạo điều kiện và giảm chi phí tối đa cho tổ chức, cá nhân thực hiện các thủ tục hành chính thông qua hệ thống điện tử.

- Bổ sung quy định miễn trừ giấy phép nhập khẩu hóa chất Bảng đối với Hóa chất Bảng 2 và Bảng 3 có nồng độ dưới 01% phù hợp với ngưỡng yêu cầu quản lý và khai báo của Công ước. Việc quy định trường hợp miễn trừ vừa đáp ứng được yêu cầu quản lý theo quy định của Công ước, đồng thời vẫn đảm bảo hạn chế tối đa thủ tục hành chính phát. Đây là tác động tích cực của dự thảo Nghị định, giúp giảm thời gian, công sức, chi phí của các tổ chức, cá nhân liên quan.

- Quy định các thủ tục hành chính cấp phép xuất khẩu, nhập khẩu hóa chất Bảng được thực hiện thông qua Cổng thông tin một cửa quốc gia với thành phần hồ sơ đơn giản, tích hợp các nguồn thông tin cấp phép trên Hệ thống Cổng thông tin một cửa quốc gia với Hệ thống khai báo điện tử Hải quan để hệ thống tự động cập nhật, chỉ dẫn, cảnh báo thông tin khi doanh nghiệp khai báo tên hóa chất tại Bảng 1, 2, 3 Nghị định số 38/2014/NĐ-CP, giảm tải thao tác và thời gian kiểm tra thông tin qua Hệ thống Cổng thông tin một cửa quốc gia trong trường hợp hệ thống gặp sự cố hoặc lỗi mạng không thể tra cứu, tạo điều kiện thông thoáng cho hoạt động xuất nhập khẩu.

2.4. Về quản lý hóa chất DOC, DOC-PSF:

Dự thảo Nghị định bãi bỏ các quy định về điều kiện sản xuất và cấp Giấy phép sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF do Công ước không quy định các nội dung này. Các cơ sở sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF cần đáp ứng các quy định quản lý đối với dự án sản xuất, kinh doanh hóa chất nói chung quy định tại Luật Hóa chất và Nghị định số 113/2017/NĐ-CP, được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số .

Việc loại bỏ điều kiện sản xuất và cấp Giấy phép sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF được thực hiện theo đúng chủ trương giảm điều kiện đầu tư kinh doanh của Chính phủ, là tác động tích cực của dự thảo Nghị định.

2.5. Khai báo hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC PSF

- Dự thảo Nghị định kế thừa các quy định về khai báo đối với cơ sở hoá chất Bảng 1, 2, 3, hóa chất DOC, DOC-PSF quy định tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP trên cơ sở đã tuân thủ các quy định của Công ước Cẩm vũ khí hoá học về trách nhiệm khai báo của quốc gia thành viên. Do là quy định kế thừa nên không phát sinh các tác động so với hiện tại.

- Sửa đổi, bổ sung quy định thống nhất thời gian nộp báo cáo hàng năm của các tổ chức, cá nhân là ngày 15 tháng 02 cho khai báo về các hoạt động có trong năm trước và các hoạt động dự kiến cho năm tiếp theo (tính đến hết 31 tháng 12 năm đó) phù hợp với thời hạn khai báo tại Nghị định số 82/2022/NĐ-

CP để tạo điều kiện thuận lợi cho các tổ chức, cá nhân trong công tác khai báo.

- Sửa đổi, bổ sung hoạt động khai báo, báo cáo liên quan đến hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC - PSF theo vòng đời (xuất nhập khẩu, sản xuất, kinh doanh, sử dụng, vận chuyển, tàng trữ...) được thực hiện theo hình thức điện tử thông qua Cơ sở dữ liệu hóa chất quốc gia, tạo điều kiện thuận lợi cho các tổ chức, cá nhân trong công tác khai báo.

2.6. Các quy định về thanh sát

Dự thảo Nghị định kế thừa các quy định về thanh sát cơ sở hóa chất tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP do đã đảm bảo tuân thủ đầy đủ các quy định của Công ước Cấm vũ khí hoá học. Dự thảo Nghị định bổ sung thêm một Điều về "Thanh sát nội địa" với trình tự tương tự như thanh sát quốc tế nhưng do Cơ quan đầu mối quốc gia Việt Nam thực hiện. Quy định này nhằm mục đích chuẩn bị tốt hơn cho việc đón tiếp đoàn thanh sát quốc tế; đồng thời tăng cường hiệu quả quản lý nhà nước và trách nhiệm tuân thủ các quy định pháp luật của các tổ chức, cá nhân.

Quy định về thanh sát nội địa là nhằm tăng cường tính tuân thủ pháp luật của các tổ chức, cá nhân là đối tượng chịu thanh sát quốc tế của Tổ chức Công ước. Thông qua thanh sát nội địa, các tổ chức, cá nhân này sẽ được tuyên truyền, phổ biến về các quy định của Công ước, đồng thời được tập huấn, làm quen đối với trình tự, thủ tục đón tiếp Đoàn Thanh sát quốc tế. Trong trường hợp phát hiện các thiếu sót, thông qua thanh sát nội địa, các tổ chức, cá nhân có liên quan sẽ có cơ hội hoàn thiện, bổ sung trước khi chính thức đón đoàn thanh sát quốc tế. Quy định này cũng góp phần tăng cường vai trò, trách nhiệm của Cơ quan đầu mối quốc gia trong kiểm soát tuân thủ các quy định của Công ước tại Việt Nam.

2.7. Về trách nhiệm quản lý nhà nước về hóa chất Bảng, hóa chất DOC; DOC - PSF

Việc phân công trách nhiệm quản lý nhà nước tại dự thảo Nghị định tiếp tục kế thừa các quy định của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP:

+ Chính phủ thống nhất quản lý việc thực hiện Công ước Cấm vũ khí hóa học trong phạm vi cả nước. Để tham mưu, tư vấn cho Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ, Cơ quan Quốc gia được thành lập, trong đó Bộ Công Thương được giao là thường trực.

+ Trách nhiệm của các Bộ, ngành khác cơ bản được giữ nguyên như Nghị định 38/2014/NĐ-CP. Một số nội dung được bổ sung như sau: Bộ Quốc phòng được giao thêm trách nhiệm quản lý vũ khí, thiết bị liên quan đến vũ khí hóa học. Bộ Công an được giao thêm trách nhiệm quản lý chất chống bạo loạn. Bộ Thông tin và Truyền thông được giao nhiệm vụ liên quan đến chấp thuận tần số của các thiết bị theo quy định tại Phụ lục kiểm chứng Công ước. Các nhiệm vụ bổ sung này là phù hợp với chức năng, nhiệm vụ được giao của các Bộ, ngành có liên quan.

+ Dự thảo Nghị định bổ sung quy định trách nhiệm của các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan khác thuộc Chính phủ và UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương trong việc phối hợp chặt chẽ với Bộ Công Thương trong việc thực thi Công ước căn cứ theo chức năng, nhiệm vụ được giao. Lý do là các cơ sở Hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC PSF nằm rải rác trên phạm vi toàn quốc, do đó, cần sự phối hợp chặt chẽ giữa chính quyền địa phương và trung ương trong công tác quản lý, đặc biệt là đối với các hoạt động liên quan đến thanh sát nội địa và thanh sát quốc tế.

Các quy định về trách nhiệm quản lý nhà nước đối với hóa chất Bảng, hóa chất DOC; DOC – PSF được bổ sung theo hướng tăng cường tính hiệu lực, hiệu quả của công tác quản lý, tăng cường phối hợp và trách nhiệm giữa cơ quan Trung ương và địa phương.

2.8. Về các thủ tục hành chính

- So với Nghị định số 38/2014/NĐ-CP, dự thảo Nghị định đã có bước tiến bộ hơn về thủ tục hành chính, đảm bảo thực hiện chủ trương của Chính phủ về cải cách thủ tục hành chính như sau:

- + Bãi bỏ thủ tục cấp giấy phép sản xuất hóa chất DOC, DOC- PSF;
- + Đưa ra quy định miễn trừ đối với giấy phép xuất, nhập khẩu Hóa chất Bảng.

- Bên cạnh đó, dự thảo Nghị định quy định lại về thủ tục cấp giấy phép kinh doanh hóa chất Bảng (đã được quy định tại Nghị định số 26/2011/NĐ-CP và Nghị định số 108/2008/NĐ-CP về hướng dẫn thi hành Luật Hóa chất). Quy định này là cần thiết nhằm hài hòa được yêu cầu quản lý, nâng cao trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân và đảm bảo cạnh tranh lành mạnh trong kinh doanh. Để hạn chế tác động tiêu cực của thủ tục hành chính này, các dự thảo Nghị định quy định về điều kiện miễn trừ và cấp phép qua Hệ thống dịch vụ công trực tuyến của Chính phủ. Tác động của thủ tục hành chính, vì vậy, là hài hoà so với những lợi ích về mặt đảm bảo an toàn, an ninh trong kiểm soát hoạt động kinh doanh do thủ tục mang lại.

2.9. Tác động của dự thảo Nghị định đối với các tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động hóa chất bảng, hóa chất DOC, DOC-PSF

Như đã nêu trên, hiện có khoảng còn 09 cơ sở sản xuất hóa chất DOC, DOC PSF; khoảng 20 - 30 doanh nghiệp tham gia hoạt động kinh doanh hóa chất Bảng; 100 – 200 doanh nghiệp xuất nhập khẩu hóa chất Bảng. Không có doanh nghiệp tham gia đầu tư cơ sở hóa chất.

Khi dự thảo Nghị định ra đời thì các tổ chức, cá nhân này được giảm tải nhiều về thủ tục hành chính so với quy định hiện hành về các hành vi bị cấp, giấy phép sản xuất hóa chất DOC, DOC PSF, giấy phép xuất nhập khẩu hóa chất bảng. Các doanh nghiệp kinh doanh hóa chất Bảng sẽ được đảm bảo việc cạnh tranh lành mạnh với các tổ chức, cá nhân không đáp ứng được điều kiện thông qua thủ tục cấp giấy phép kinh doanh.

Ngoài ra, việc chấp hành pháp luật của các tổ chức, cá nhân sẽ được nâng cao hơn thông qua các quy định về kiểm tra, thanh tra, thanh sát, báo cáo.

3. Kết luận

Dự thảo Nghị định được ban hành sẽ khắc phục được những hạn chế của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP và sẽ phù hợp với hệ thống văn bản pháp luật về hóa chất, đảm bảo sự tuân thủ Công ước cấm vũ khí hóa học mà Việt Nam đã cam kết./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Vụ Pháp chế;
- Lưu: VT, HC.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Sinh Nhật Tân

Tài liệu
phục vụ Bộ
Tư pháp
thẩm định

BÁO CÁO

Rà soát các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến việc xây dựng dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 38/2014/NĐ-CP ngày 06 tháng 5 năm 2014 của Chính phủ về quản lý hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học

Kính gửi: Chính phủ

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Văn Thành tại Công văn số 7103/VPCP-NC ngày 21 tháng 10 năm 2022 của Văn phòng Chính phủ và Quyết định số 3004/QĐ-BCT ngày 30 tháng 12 năm 2022 của Bộ trưởng Bộ Công Thương ban hành Chương trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật năm 2023, Bộ Công Thương được giao nhiệm vụ là cơ quan chủ trì soạn thảo dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 38/2014/NĐ-CP ngày 06 tháng 5 năm 2014 của Chính phủ về quản lý hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học (sau đây gọi tắt là Nghị định số 38/2014/NĐ-CP).

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2020), Bộ Công Thương đã rà soát các văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến việc xây dựng dự thảo Nghị định, kết quả cụ thể như sau:

I. CÁC VĂN BẢN CÓ LIÊN QUAN ĐẾN NỘI DUNG DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH ĐƯỢC TIẾN HÀNH RÀ SOÁT

Bộ Công Thương đã tiến hành rà soát 01 Công ước quốc tế, 18 văn bản quy phạm pháp luật (Luật, Nghị định, Thông tư) và 01 quyết định của Chủ tịch nước và 01 quyết định của Thủ tướng Chính phủ có liên quan đến dự thảo Nghị định, cụ thể như sau:

1. Luật của Quốc hội:

- Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật số 80/2015/QH13 ngày 22 tháng 6 năm 2015;
- Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật số 63/2020/QH14 ngày 18 tháng 6 năm 2020;
- Luật Hóa chất số 06/2007/QH12 ngày 21 tháng 11 năm 2007.
- Luật Quản lý ngoại thương số 05/2017/QH14 ngày 12 tháng 6 năm

2017.

- Luật Đầu tư số 61/2020/QH14 ngày 17 tháng 6 năm 2020.
- Luật Điều ước quốc tế ngày 09 tháng 4 năm 2016.
- Luật Quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ năm 2017

2. Hiệp định, Điều ước quốc tế:

Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học;

3. Quyết định của Chủ tịch nước và của Thủ tướng Chính phủ

- Quyết định số 167 HĐ/CTN ngày 24 tháng 8 năm 1998 của Chủ tịch nước về việc phê chuẩn Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học.

- Quyết định số 76/2002/QĐ-TTg ngày 14 tháng 6 năm 2002 của Thủ tướng Chính phủ về việc thành lập Tổ công tác thực hiện Công ước Cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng vũ khí hoá học và phá huỷ các loại vũ khí nay (Công ước Cấm vũ khí hoá học).

4. Nghị định của Chính phủ:

- Nghị định số 38/2014/NĐ-CP ngày 06 tháng 5 năm 2014 của Chính phủ về quản lý hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học

- Nghị định số 77/2016/NĐ-CP ngày 01 tháng 7 năm 2016 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số quy định về điều kiện đầu tư kinh doanh trong lĩnh vực mua bán hàng hóa quốc tế, hóa chất, vật liệu nổ công nghiệp, phân bón, kinh doanh khí, kinh doanh thực phẩm thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Công Thương;

- Nghị định số 08/2018/NĐ-CP ngày 15 tháng 01 năm 2018 của Chính phủ sửa đổi một số Nghị định liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Công Thương;

- Nghị định số 17/2020/NĐ-CP ngày 05 tháng 02 năm 2020 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của các Nghị định liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Công Thương;

- Nghị định số 113/2017/NĐ-CP ngày 09 tháng 10 năm 2017 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Hóa chất;

- Nghị định số 82/2022/NĐ-CP ngày 18 tháng 10 năm 2022 của Chính phủ Sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 113/2017/NĐ-CP ngày 09 tháng 10 năm 2017 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Hóa chất.

- Nghị định số 81/2019/NĐ-CP ngày 11 tháng 11 năm 2019 của Chính phủ Chính phủ về phòng, chống phổ biến vũ khí hủy diệt hàng loạt.

5. Thông tư của Bộ trưởng Bộ Công Thương:

- Thông tư số 55/2014/TT-BCT ngày 19 tháng 12 năm 2014 của Bộ Công Thương quy định cụ thể và hướng dẫn thực hiện một số điều của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP ngày 06 tháng 5 năm 2014 của Chính phủ về quản lý hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học;

- Thông tư số 27/2016/TT-BCT ngày 05 tháng 12 năm 2016 của Bộ Công Thương sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ một số văn bản quy phạm pháp luật quy định về điều kiện đầu tư kinh doanh trong một số lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Công Thương;

- Thông tư số 48/2018/TT-BCT ngày 21 tháng 11 năm 2018 của Bộ Công Thương sửa đổi một số điều của Thông tư số 55/2014/TT-BCT ngày 19 tháng 12 năm 2014 của Bộ Công Thương quy định cụ thể và hướng dẫn thực hiện một số điều của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP ngày 06 tháng 5 năm 2014 của Chính phủ về quản lý hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước cấm phát triển, sản xuất, tàng trữ, sử dụng và phá hủy vũ khí hóa học

- Thông tư số 32/2017/TT-BCT ngày 28 tháng 12 năm 2017 của Bộ trưởng Bộ Công Thương quy định cụ thể và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Hóa chất và Nghị định số 113/2017/NĐ-CP ngày 09 tháng 10 năm 2017 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Hóa chất.

II. KẾT QUẢ RÀ SOÁT

2.1. Về điều kiện đầu tư cơ sở sản xuất hóa chất Bảng

Nghị định số 38/2014/NĐ-CP quy định về điều kiện đầu tư cơ sở sản xuất hóa chất Bảng, tuy nhiên Nghị định số 38/2014/NĐ-CP được ban hành trước khi ban hành Luật Đầu tư. Do đó, một số quy định về điều kiện đầu tư tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP không phù hợp với quy định tại Luật Đầu tư. Các quy định về điều kiện sản xuất hóa chất Bảng đã được sửa đổi, bổ sung bởi các Nghị định:

- Nghị định số 77/2016/NĐ-CP ngày 01 tháng 7 năm 2016 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số quy định về điều kiện đầu tư kinh doanh trong lĩnh vực mua bán hàng hóa quốc tế, hóa chất, vật liệu nổ công nghiệp, phân bón, kinh doanh khí, kinh doanh thực phẩm thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Công Thương, có hiệu lực kể từ ngày 01 tháng 7 năm 2016;

- Nghị định số 08/2018/NĐ-CP ngày 15 tháng 01 năm 2018 của Chính phủ sửa đổi một số Nghị định liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Công Thương, có hiệu lực kể từ ngày 15 tháng 01 năm 2018;

- Nghị định số 17/2020/NĐ-CP ngày 05 tháng 02 năm 2020 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của các Nghị định liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Công Thương có hiệu lực

kể từ ngày 22 tháng 3 năm 2020.

Mặc dù các quy định về điều kiện sản xuất hóa chất Bảng đã được rà soát để sửa đổi, bổ sung theo hướng đơn giản hóa các điều kiện đầu tư kinh doanh, tuy nhiên các quy định này đều chưa quy định cụ thể các điều kiện về đầu tư đặc thù cho các cơ sở sản xuất hóa chất Bảng được quy định tại Phụ lục kiểm chứng của Công ước Cấm vũ khí hóa học và còn mâu thuẫn, chông chéo với điều kiện sản xuất, kinh doanh hóa chất nói chung theo Luật Hóa chất. Do đó, cần nghiên cứu để sửa đổi, bổ sung các quy định về sản xuất hóa chất Bảng cho phù hợp với tình hình thực tế và đảm bảo thực hiện Công ước Cấm vũ khí hóa học.

2.2. Về hoạt động sản xuất các hợp chất hữu cơ riêng biệt (hóa chất DOC và DOC-PSF):

Định nghĩa hoá chất DOC theo Công ước và Nghị định số 38/2014/NĐ-CP như sau: "Hóa chất DOC là hóa chất hữu cơ riêng biệt, bao gồm tất cả các hợp chất có chứa cacbon, ngoại trừ các ôxit, sunfua của nó và các cacbonat kim loại". Như vậy, hoá chất DOC là nhóm hoá chất có phạm vi rất rộng (hầu hết các hoá chất chứa cacbon, ngoại trừ các polymer). Để hỗ trợ các quốc gia thành viên xác định hoá chất DOC, tại Phụ lục IV, Sổ tay khai báo (Declaration Handbook) phát hành năm 2013 (chỉnh sửa năm 2022), OPCW đưa ra ví dụ về các nhóm hoá chất DOC điển hình. Tại Việt Nam, hóa chất DOC chủ yếu là phân bón urea và các sản phẩm hoá dầu.

Thời gian qua, các quy định về quản lý hóa chất DOC, DOC-PSF đã được nội luật hóa tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP theo hướng tổ chức, cá nhân sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF phải được cơ quan có thẩm quyền cấp phép. Tính đến thời điểm hiện tại, chưa có tổ chức, cá nhân đề nghị cấp phép sản xuất đối với hóa chất DOC, DOC-PSF. Công ước Cấm vũ khí hoá học không quy định các biện pháp quản lý hoá chất DOC, DOC-PSF nghiêm ngặt như đối với hoá chất Bảng (Điều VI. Các hoạt động không bị cấm theo Công ước chỉ yêu cầu các quốc gia thành viên có các biện pháp cần thiết nhằm giám sát và kiểm chứng hoá chất Bảng). Do vậy, căn cứ theo quy định của Công ước và tình hình thực tiễn quản lý hoá chất DOC, DOC-PSF trong thời gian qua, đồng thời tuân thủ chủ trương cắt giảm điều kiện đầu tư, kinh doanh và đơn giản hóa thủ tục hành chính của Chính phủ, cần xem xét nghiên cứu để bỏ thủ tục cấp giấy phép sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP. Các hoá chất DOC, DOC-PSF vẫn được đảm bảo quản lý nhà nước hiệu lực, hiệu quả theo hướng:

- Nghiên cứu bổ sung các quy định đối với cơ sở sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF theo hướng các cơ sở này đáp ứng các quy định quản lý hóa chất nói chung quy định tại Luật hóa chất.

- Kế thừa các quy định về khai báo, thanh sát, thanh tra, kiểm tra đối với cơ sở sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP.

2.3. Về kinh doanh hóa chất Bảng

Theo quy định tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP, tổ chức, cá nhân kinh doanh hóa chất Bảng phải thực hiện chế độ báo cáo với cơ quan có thẩm quyền để làm cơ sở báo cáo Tổ chức Cẩm vũ khí hóa học. Tuy nhiên, việc quản lý hoạt động kinh doanh hóa chất Bảng thông qua chế độ báo cáo chưa thực sự mang lại hiệu quả. Thông qua hoạt động thanh tra, kiểm tra thấy rằng hoạt động kinh doanh hóa chất Bảng, chủ yếu là hóa chất Bảng 3 hiện đang diễn ra tràn lan, thiếu kiểm soát, dẫn đến các hệ lụy về an ninh, an toàn hóa chất. Cần nghiên cứu, rà soát để sửa đổi, bổ sung các quy định về kinh doanh hóa chất Bảng theo hướng có điều kiện kinh doanh nhằm đưa các tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động này đi vào nền nếp, đồng thời giúp cơ quan có thẩm quyền quản lý chặt chẽ hơn, hiệu quả hơn.

2.4. Về xuất nhập khẩu hóa chất Bảng

Theo Nghị định số 38/2014/NĐ-CP, việc cấp phép nhập khẩu hóa chất Bảng dựa trên Hợp đồng hoặc thỏa thuận mua bán giữa doanh nghiệp nhập khẩu với các tổ chức là thành viên của Tổ chức Cẩm vũ khí hóa học. Tổ chức, cá nhân đã được cấp Giấy phép nhập khẩu hóa chất Bảng 1, hóa chất Bảng 2, hóa chất Bảng 3 không phải thực hiện các quy định về cấp xác nhận khai báo hóa chất. Quy định này tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp trong quá trình nhập khẩu nhưng trong thực tế, nhiều doanh nghiệp không nhập khẩu hoặc nhập khẩu rất ít so với số lượng được cấp phép. Về chế độ báo cáo, các doanh nghiệp thường không chủ động hoặc chậm thực hiện việc gửi báo cáo hàng năm. Điều này gây khó khăn cho cơ quan quản lý trong việc tổng hợp số liệu báo cáo cho Tổ chức Cẩm vũ khí hóa học định kỳ hàng năm hoặc báo cáo đột xuất..

Cần nghiên cứu, rà soát các quy định về xuất nhập khẩu để giảm bớt sự chênh lệch về số liệu xuất nhập khẩu các loại hóa chất Bảng khi cung cấp thông tin cho Tổ chức Cẩm vũ khí hóa học.

2.5. Về thanh sát

Thanh sát do Tổ chức cẩm vũ khí hóa học tiến hành tại một cơ sở hóa chất thuộc diện bị thanh sát đã được quốc gia thành viên khai báo với Tổ chức Cẩm vũ khí hóa học nhằm xác nhận sự phù hợp của thông tin đã khai báo và chứng nhận việc tuân thủ các quy định của Công ước tại cơ sở hóa chất, quy định này đã được thể hiện đầy đủ tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP. Tuy nhiên, các quy định về hoạt động thanh sát nội bộ các cơ sở sản xuất hóa chất Bảng và hóa chất DOC, DOC-PSF chưa được quy định tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP. Trong thực tế, cơ quan quản lý không có cơ sở để kiểm chứng các báo cáo hàng năm của các cơ sở sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF, dẫn tới nguy cơ bị động khi đón tiếp các Đoàn thanh sát quốc tế đến kiểm chứng số liệu khai báo của Việt Nam. Cần bổ sung các quy định này để làm cơ sở pháp lý trong việc thực hiện các quy định về thanh sát nội bộ.

2.6. Về công tác thanh tra, kiểm tra

Để quản lý chặt chẽ hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm vũ khí hóa học, thời gian qua Bộ Công Thương đã phối hợp với Văn phòng Chính phủ và các Bộ Quốc phòng, Công an, Tài chính (Tổng cục Hải quan) tiến hành kiểm tra định kỳ hàng năm. Tuy nhiên, do nguồn lực có hạn, chỉ có thể tổ chức thanh tra, kiểm tra được số lượng hạn chế đối với doanh nghiệp nhập khẩu khối lượng lớn (8 - 10 doanh nghiệp/năm), không thanh tra, kiểm tra được hết các doanh nghiệp kinh doanh hóa chất Bảng cấp trung gian, do đó không thể kiểm soát việc “chuyển giao nội địa” hóa chất Bảng đến “người sử dụng cuối cùng” (end-user). Cần nghiên cứu, rà soát để bổ sung các điều khoản cụ thể về chuyển giao nội địa, người sử dụng cuối cùng làm cơ sở để thực hiện.

2.7. Về công tác phối hợp thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước của cơ quan trung ương và địa phương

Công tác phối hợp thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước của cơ quan trung ương và địa phương trong quá trình triển khai thực hiện Nghị định số 38/2014/NĐ-CP hiện có một số khó khăn, hạn chế như sau:

- Chưa có quy định cụ thể trong Nghị định số 38/2014/NĐ-CP về phân công trách nhiệm đối với chính quyền địa phương và cơ chế phối hợp giữa trung ương và địa phương để kiểm soát hóa chất thuộc Công ước.

- Nhân lực trong công tác quản lý nhà nước về lĩnh vực hóa chất tại các địa phương còn mỏng, hạn chế, thường là kiêm nhiệm, chuyên môn chưa phù hợp. Trong khi đó, các quy định về thực hiện Công ước mang tính kỹ thuật, đặc biệt là các quy định về thanh sát cần có sự phối hợp chặt chẽ với chính quyền địa phương trực tiếp quản lý cơ sở được thanh sát.

- Sự phối hợp, kết nối, chia sẻ thông tin liên quan đến thực hiện Công ước ở Trung ương và địa phương còn hạn chế. Chưa có cơ chế chia sẻ thông tin giữa các cơ quan Trung ương và địa phương cũng như giữa các địa phương với nhau về quản lý hóa chất Bảng.

Do vậy, cần nghiên cứu, rà soát để bổ sung các quy định cụ thể về công tác phối hợp thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước của cơ quan trung ương và địa phương trong việc thực hiện Công ước Cấm vũ khí hóa học.

III. PHƯƠNG HƯỚNG XỬ LÝ

3.1 Quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của Cơ quan quốc gia Việt Nam

Các quy định về Cơ quan Quốc gia Việt Nam thực hiện Công ước Cấm vũ khí hóa học được giữ như quy định tại khoản 17 Điều 4 Nghị định số 38/2014/NĐ-CP. Trên cơ sở đó, Thủ tướng Chính phủ ban hành quyết định quy định cụ thể về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của cơ quan này, bảo đảm phù hợp với Quyết định số 34/2007/QĐ-TTg ngày 12/3/2007 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành quy chế thành lập, tổ chức và hoạt động

của tổ chức phối hợp liên ngành. Dự kiến Quyết định sửa đổi Quyết định số 34/2007/QĐ-TTg ngày 12/3/2007 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành quy chế thành lập, tổ chức và hoạt động của tổ chức phối hợp liên ngành sẽ được bổ sung các quy định về đảm bảo các nguồn lực (nhân lực và tài chính) để Cơ quan quốc gia thực hiện các nhiệm vụ bổ sung quy định tại Nghị định thay thế Nghị định số 38/2014/NĐ-CP (ví dụ quy định về thực hiện thanh sát nội địa).

3.2. Nội luật hóa Danh mục hóa chất Bảng và danh sách các quốc gia thành viên theo quy định của Công ước Cấm vũ khí hóa học

- Nội luật hoá Danh mục hóa chất Bảng và Danh sách các quốc gia thành viên được trích dẫn từ Phụ lục Hóa chất của Công ước và các quyết định/thông báo của Tổ chức Công ước. Trong đó, bổ sung 04 dòng hóa chất vào danh mục hóa chất Bảng 1, căn cứ trên Quyết định số C-24/DEC.4 và C-24/DEC.5 vào tháng 11 năm 2019 của Hội nghị quốc gia thành viên lần thứ 24 của Công ước.

- Giải pháp thực hiện:

+ Đưa ra Danh mục hóa chất Bảng thuộc phạm vi điều chỉnh của Công ước và Danh sách các quốc gia thành viên Công ước để thuận tiện cho các tổ chức, cá nhân có liên quan tra cứu, tuân thủ các quy định về thủ tục hành chính về xuất nhập khẩu, sản xuất, kinh doanh, tàng trữ, sử dụng hóa chất Bảng.

+ Nghiên cứu đề quy định danh mục các hỗn hợp chứa hóa chất Bảng thuộc diện kiểm soát của Công ước. Nghiên cứu quy định tài liệu kiểm chứng cụ thể đối với những hóa chất này.

- Lý do lựa chọn giải pháp: Thông qua đánh giá khảo sát hoạt động kinh doanh hóa chất Bảng, Danh mục hóa chất Bảng được đưa ra căn cứ theo Điều VI Công ước quy định trách nhiệm của Quốc gia thành viên như sau:

+ “Quốc gia thành viên phải đặt các hóa chất Bảng 1 chịu các quy định cấm sản xuất, tiếp thu, lưu giữ, chuyển giao hoặc sử dụng và chịu sự kiểm chứng có hệ thống của Phụ lục Kiểm chứng”.

+ “Quốc gia thành viên phải đặt hóa chất Bảng 2 và Bảng 3 chịu các quy định giám sát số liệu và kiểm chứng tại chỗ theo Phụ lục Kiểm chứng”.

3.3. Nội luật hóa các quy định quản lý các hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm vũ khí hóa học (hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC - PSF)

a) Sản xuất hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC-PSF

- Sản xuất hóa chất Bảng: Tính đến thời điểm hiện tại, chưa có cơ sở đầu tư hóa chất Bảng tại Việt Nam, tuy nhiên cần tiếp tục nghiên cứu, rà soát điều chỉnh các quy định về điều kiện sản xuất hóa chất Bảng tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP cho phù hợp với tình hình thực tế và đảm bảo sự thống nhất trong hệ thống pháp luật về hóa chất để khi tổ chức, cá nhân đầu tư sản xuất thì có thể áp dụng được quy định này. Nghị định số 38/2014/NĐ-CP đã quy định về điều kiện sản xuất hóa chất Bảng, sau đó các quy định này được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định số 77/2016/NĐ-CP và Nghị định số 08/2018/NĐ-CP song

các quy định này đều thiếu tính đặc thù cho hóa chất Bảng và chưa phù hợp với Luật Hóa chất.

Giải pháp thực hiện: Điều chỉnh và xây dựng các quy định cụ thể về an toàn trong sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng theo hướng các cơ sở sản xuất, kinh doanh hóa chất Bảng phải đáp ứng các yêu cầu trong sản xuất, kinh doanh theo Luật Hóa chất và thực hiện các quy định về quản lý an toàn hóa chất (xây dựng Kế hoạch, Biện pháp phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất; phân loại, ghi nhãn và phiếu an toàn hóa chất; xây dựng Phiếu kiểm soát mua bán hóa chất độc; huấn luyện an toàn hóa chất; san chiết, đóng gói hóa chất Bảng; Cung cấp thông tin và lưu trữ các thông tin hóa chất); sử dụng, cất giữ, vận chuyển hóa chất Bảng. Tổ chức, cá nhân phải duy trì điều kiện sản xuất hóa chất Bảng và là đối tượng chịu sự kiểm tra đánh giá duy trì điều kiện được thực hiện định kỳ. Bổ sung các quy định về đánh giá điều kiện thực tế và đánh giá duy trì điều kiện sản xuất hóa chất Bảng. Quy định này là cơ sở pháp lý cho việc kiểm tra điều kiện thực tế của cơ sở sản xuất hóa chất Bảng trước khi cấp phép nhằm tiếp cận và đánh giá đúng tình hình thực tế hoạt động sản xuất.

Lý do lựa chọn giải pháp: Hóa chất Bảng là hóa chất lưỡng dụng, do đó các yêu cầu về an toàn hóa chất, điều kiện sản xuất đầu tư cần tuân thủ Công ước Cấm vũ khí hóa học, Luật Hóa chất và tiếp tục nghiên cứu hoàn thiện các quy định về sản xuất hóa chất Bảng, các thủ tục hành chính về cấp phép sản xuất hóa chất Bảng cho phù hợp với điều kiện đầu tư kinh doanh (điểm b khoản 1 Điều 6 Luật Đầu tư và điểm b khoản 2 Điều 10 Nghị định số 31/2021/NĐ-CP).

- Sản xuất hóa chất DOC, DOC PSF: Tính đến thời điểm hiện tại, chưa có tổ chức, cá nhân đề nghị cấp phép sản xuất hóa chất DOC, DOC PSF. Công ước Cấm vũ khí hoá học không quy định các biện pháp quản lý hoá chất DOC, DOC-PSF nghiêm ngặt như đối với hoá chất Bảng (Điều VI. Các hoạt động không bị cấm theo Công ước chỉ yêu cầu các quốc gia thành viên có các biện pháp cần thiết nhằm giám sát và kiểm chứng hoá chất Bảng).

Giải pháp thực hiện: Nghiên cứu để bỏ thủ tục cấp giấy phép sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP. Các hoá chất DOC, DOC-PSF vẫn được đảm bảo quản lý nhà nước hiệu lực, hiệu quả theo hướng:

+ Nghiên cứu bổ sung các quy định đối với cơ sở sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF theo hướng các cơ sở này đáp ứng các quy định quản lý hóa chất nói chung quy định tại Luật hóa chất.

+ Kế thừa các quy định về khai báo, thanh sát, thanh tra, kiểm tra đối với cơ sở sản xuất hóa chất DOC, DOC-PSF của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP.

Lý do lựa chọn giải pháp: Căn cứ theo quy định của Công ước và tình hình thực tiễn quản lý hoá chất DOC, DOC PSF, đồng thời tuân thủ chủ trương cắt giảm điều kiện đầu tư, kinh doanh và đơn giản hóa thủ tục hành chính của Chính phủ.

b) Kinh doanh hóa chất Bảng

Nghị định số 38/2014/NĐ-CP không quy định điều kiện, yêu cầu về việc kinh doanh hóa chất Bảng. Quy định điều kiện kinh doanh hóa chất Bảng là cần thiết nhằm đưa hoạt động kinh doanh vào nền nếp, hạn chế tình trạng kinh doanh không được kiểm soát nhằm đảm bảo kiểm soát được đến người sử dụng cuối cùng, đảm bảo tuân thủ Công ước Cấm vũ khí hóa học, Luật Hóa chất và tiếp tục nghiên cứu hoàn thiện các quy định về sản xuất hóa chất Bảng, các thủ tục hành chính về cấp phép sản xuất hóa chất Bảng cho phù hợp với điều kiện đầu tư kinh doanh (điểm b khoản 1 Điều 6 Luật Đầu tư và điểm b khoản 2 Điều 10 Nghị định số 31/2021/NĐ-CP). Nghiên cứu bổ sung các quy định miễn trừ nhằm vừa đáp ứng các yêu cầu về ngưỡng hàm lượng khai báo theo nghĩa vụ quốc gia thành viên của Công ước, vừa tuân thủ chủ trương cắt giảm điều kiện đầu tư, kinh doanh và đơn giản hóa thủ tục hành chính của Chính phủ.

Giải pháp thực hiện: Xây dựng các quy định về điều kiện kinh doanh hóa chất Bảng, tổ chức, cá nhân kinh doanh phải được cơ quan quản lý cấp phép. Bổ sung quy định miễn trừ giấy phép kinh doanh dưới ngưỡng giới hạn nồng độ nhằm vừa đáp ứng các yêu cầu về khai báo theo nghĩa vụ quốc gia thành viên của Công ước, vừa tuân thủ chủ trương cắt giảm điều kiện đầu tư, kinh doanh và đơn giản hóa thủ tục hành chính của Chính phủ. Ngưỡng hàm lượng miễn trừ được đề xuất là 01% đối với hoá chất Bảng 2 và Bảng 3. Bổ sung các quy định về đánh giá điều kiện thực tế và đánh giá duy trì điều kiện kinh doanh hóa chất Bảng. Quy định này là cơ sở pháp lý cho việc kiểm tra điều kiện thực tế của cơ sở kinh doanh hóa chất Bảng trước khi cấp phép nhằm tiếp cận và đánh giá đúng tình hình thực tế hoạt động kinh doanh.

Lý do lựa chọn giải pháp: Dựa trên các quy định về quản lý hóa chất và quy định của Công ước Cấm vũ khí hóa học.

c) Xuất nhập khẩu hóa chất Bảng

Các quy định về xuất nhập khẩu hóa chất Bảng, điều kiện, hồ sơ, trình tự thủ tục cấp phép cơ bản kế thừa theo Nghị định số 38/2014/NĐ-CP. Tuy nhiên, qua thực tế thực hiện, việc cấp phép hóa chất Bảng dựa theo hợp đồng hoặc thỏa thuận mua bán hóa chất Bảng giữa tổ chức, cá nhân trong nước với các tổ chức là thành viên của Tổ chức Cấm vũ khí hóa học dẫn tới có sự sai khác lớn giữa số lượng nhập khẩu hóa chất Bảng theo Giấy phép và thực tế. Từ đó, gây ra nhiều khó khăn trong việc tổng hợp số liệu báo cáo với Tổ chức Công ước. Để khắc phục tình trạng trên và phù hợp với yêu cầu quản lý của Công ước cần nghiên cứu hoàn thiện các quy định quản lý xuất nhập khẩu hoá chất Bảng. Trong trường hợp tổ chức, cá nhân nhập khẩu hóa chất Bảng với mục đích kinh doanh thì phải được cấp Giấy phép kinh doanh hóa chất Bảng trước khi thực hiện các thủ tục xuất, nhập khẩu. Nghiên cứu quy định trường hợp miễn trừ vừa đáp ứng được yêu cầu quản lý theo quy định của Công ước, đồng thời vẫn đảm bảo hạn chế tối đa thủ tục hành chính phát sinh. Cần rà soát nghiên cứu các thủ tục hành

chính này nhằm đảm bảo đơn giản hóa, tạo điều kiện cho doanh nghiệp. Nghiên cứu việc miễn trừ nhằm vừa đáp ứng các yêu cầu về ngưỡng hàm lượng khai báo theo nghĩa vụ quốc gia thành viên của Công ước, vừa tuân thủ chủ trương cắt giảm điều kiện đầu tư, kinh doanh và đơn giản hóa thủ tục hành chính của Chính phủ. Nghị định số 38/2014/NĐ-CP đã có các quy định về cấp giấy phép xuất nhập khẩu, chưa có quy định về điều chỉnh hay gia hạn giấy phép, cần nghiên cứu để bổ sung cho phù hợp.

Giải pháp thực hiện: Quy định các thủ tục hành chính cấp phép xuất khẩu, nhập khẩu hóa chất Bảng được thực hiện thông qua Cổng thông tin một cửa quốc gia với thành phần hồ sơ đơn giản, tích hợp các nguồn thông tin cấp phép trên Hệ thống Cổng thông tin một cửa quốc gia với Hệ thống khai báo điện tử Hải quan để hệ thống tự động cập nhật, chỉ dẫn, cảnh báo thông tin khi doanh nghiệp khai báo tên hóa chất tại Bảng 1, 2, 3 Nghị định số 38/2014/NĐ-CP, giảm tải thao tác và thời gian kiểm tra thông tin qua Hệ thống Cổng thông tin một cửa quốc gia trong trường hợp hệ thống gặp sự cố hoặc lỗi mạng không thể tra cứu, tạo điều kiện thông thoáng cho hoạt động xuất nhập khẩu,... Bổ sung quy định miễn trừ giấy phép xuất khẩu, nhập khẩu dưới ngưỡng giới hạn nồng độ nhằm vừa đáp ứng các yêu cầu về khai báo theo nghĩa vụ quốc gia thành viên của Công ước, vừa tuân thủ chủ trương cắt giảm điều kiện đầu tư, kinh doanh và đơn giản hóa thủ tục hành chính của Chính phủ. Ngưỡng hàm lượng miễn trừ được đề xuất là 01% đối với hoá chất Bảng 2 và Bảng 3. Bổ sung quy định về nội dung của giấy phép xuất khẩu, nhập khẩu hóa chất Bảng theo hướng chỉ cấp một lần cho từng chuyến hàng với thời hạn tối đa 6 tháng. Đối với việc điều chỉnh hay gia hạn giấy phép xuất nhập khẩu hóa chất Bảng, cần bổ sung cho phù hợp với thực tế, giúp doanh nghiệp thuận lợi trong hoạt động xuất nhập khẩu.

Lý do lựa chọn giải pháp: Dựa trên các quy định về quản lý hóa chất, quy định về đơn giản hóa thủ tục hành chính và quy định của Công ước Cấm vũ khí hóa học.

d) Về khai báo hóa chất Bảng, hóa chất DOC, DOC PSF

Cần tiếp tục kế thừa các quy định về khai báo đối với cơ sở hoá chất Bảng 1, hóa chất Bảng 2, hóa chất Bảng 3, hóa chất DOC, DOC-PSF tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP trên cơ sở đã tuân thủ các quy định của Công ước Cấm vũ khí hoá học về trách nhiệm khai báo của quốc gia thành viên; rà soát nghiên cứu để có quy định về thời gian nộp báo cáo cho phù hợp.

Giải pháp thực hiện: Trên cơ sở quy định của Công ước Cấm vũ khí hóa học và để tạo điều kiện thuận lợi cho các tổ chức, cá nhân trong công tác khai báo, quy định thống nhất thời gian nộp báo cáo hàng năm của các tổ chức, cá nhân là ngày 31 tháng 01 cho khai báo về các hoạt động có trong năm trước và các hoạt động dự kiến cho năm tiếp.

Lý do lựa chọn giải pháp: Dựa trên các quy định về quản lý hóa chất và quy định của Công ước Cấm vũ khí hóa học.

d) Về sử dụng hóa chất Bàng

Hiện nay, chưa có các quy định cụ thể về quản lý sử dụng hóa chất Bàng.

Giải pháp thực hiện: dự thảo Nghị định dự kiến bổ sung quy định về sử dụng hóa chất Bàng, trong đó quy định cụ thể các cơ sở sử dụng hóa chất Bàng phải thực hiện đăng ký sử dụng đối với các loại hóa chất này thông qua Hồ sơ theo dõi tình hình chế biến, sử dụng hóa chất Bàng.

Lý do lựa chọn giải pháp: kiểm soát chặt chẽ hóa chất Bàng đến người sử dụng cuối cùng quy định của Công ước Cấm vũ khí hóa học.

e) Về thanh sát, thanh tra, kiểm tra cơ sở hóa chất Bàng, hóa chất DOC, DOC - PSF

Tiếp tục kế thừa các quy định về thanh sát cơ sở hóa chất tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP do đã đảm bảo tuân thủ đầy đủ các quy định của Công ước Cấm vũ khí hoá học. Nghiên cứu để bổ sung đầy đủ quy định về thanh sát nội địa làm cơ sở thực hiện, đồng thời chuẩn bị tốt hơn cho việc đón tiếp Đoàn thanh sát quốc tế, tăng cường hiệu quả quản lý nhà nước và trách nhiệm tuân thủ các quy định pháp luật của các tổ chức, cá nhân.

Giải pháp thực hiện: Bổ sung quy định về “Thanh sát nội địa” với trình tự, thủ tục tương tự như thanh sát quốc tế và do Cơ quan đầu mối quốc gia Việt Nam thực hiện. Việc bổ sung quy định về thanh sát nội địa giúp tăng cường tính tuân thủ pháp luật của các tổ chức, cá nhân là đối tượng được thanh sát quốc tế của Tổ chức Công ước Cấm vũ khí hoá học. Thông qua thanh sát nội địa, các tổ chức, cá nhân này sẽ được tuyên truyền, phổ biến về các quy định của Công ước, đồng thời được tập huấn, làm quen đối với trình tự, thủ tục đón tiếp Đoàn Thanh sát quốc tế. Trong trường hợp phát hiện các thiếu sót, thông qua thanh sát nội địa, các tổ chức, cá nhân có liên quan sẽ có cơ hội hoàn thiện, bổ sung trước khi chính thức đón đoàn thanh sát quốc tế. Quy định này cũng góp phần tăng cường vai trò, trách nhiệm của Cơ quan đầu mối quốc gia trong kiểm soát tuân thủ các quy định của Công ước tại Việt Nam.

Lý do lựa chọn giải pháp: Dựa trên quy định của Công ước Cấm vũ khí hóa học.

1.5. Đánh giá về thay đổi các thủ tục hành chính

Giải pháp thực hiện: Về cơ bản, dự thảo Nghị định giữ nguyên các thủ tục hành chính như tại Nghị định số 38/2014/NĐ-CP. Tuy nhiên, nhằm hài hòa giữa chủ trương đơn giản hóa thủ tục hành chính của Chính phủ và đảm bảo tuân thủ đầy đủ trách nhiệm của Quốc gia thành viên đối với các nghĩa vụ của Công ước, dự thảo Nghị định đã có những thay đổi sau:

- Đưa ra ngưỡng hàm lượng cần quản lý đối với hoạt động kinh doanh hóa chất Bàng. Theo đó, không thực hiện các thủ tục hành chính (cấp Giấy phép kinh doanh và nhập khẩu) đối với các hỗn hợp dưới ngưỡng quản lý. Quy định

này dự kiến giảm đáng kể lượng thủ tục hành chính cần áp dụng.

- Loại bỏ thủ tục hành chính cấp Giấy phép sản xuất hóa chất DOC, DOC
- PFS do Công ước không yêu cầu;

- Đối với thủ tục cấp Giấy phép kinh doanh hóa chất Bảng: Về bản chất, đây không phải là thủ tục mới (do trước đây hóa chất Bảng thuộc danh mục hóa chất hạn chế sản xuất, kinh doanh và đã được áp dụng thủ tục hành chính này tại Nghị định số 26/2011/NĐ-CP và Nghị định số 108/2008/NĐ-CP). Do sự thiếu sót trong quá trình hoàn thiện văn bản luật (Nghị định 113/2017/NĐ-CP), thủ tục này đã bị loại bỏ, dẫn đến lỗ hổng trong quản lý kinh doanh hóa chất Bảng và không tuân thủ quy định của Công ước về việc ban hành các quy định kiểm soát “chuyển giao nội địa” đối với hóa chất Bảng. Do vậy, việc quy định lại thủ tục này là hết sức cần thiết nhằm tuân thủ quy định Công ước, tránh việc thất thoát hóa chất độc và tiền chất cho các mục đích bị Công ước cấm. Thủ tục hành chính này cũng chỉ áp dụng cho các hỗn hợp hóa chất Bảng trên ngưỡng (theo thống kê, hiện nay chỉ có khoảng 40 doanh nghiệp có hoạt động nhập khẩu, kinh doanh hóa chất Bảng vượt ngưỡng, cần phải áp dụng thủ tục hành chính này).

Lý do lựa chọn giải pháp: Việc thay đổi các thủ tục hành chính tại dự thảo Nghị định đã được đánh giá đầy đủ theo Khoản 2 Điều 13 Nghị định số 31/2021/NĐ-CP như sau: các thay đổi này là phù hợp với nội dung Công ước và quy định tại khoản 1 Điều 7 Luật Đầu tư. Bộ Công Thương đã có văn bản lấy ý kiến của Bộ Kế hoạch và Đầu tư về Hồ sơ đề nghị xây dựng dự thảo nghị định (bao gồm cả các đề xuất về sửa đổi, bổ sung ngành, nghề cấm đầu tư kinh doanh, đầu tư kinh doanh có điều kiện hoặc điều kiện đầu tư kinh doanh) và xây dựng báo cáo đánh giá tác động với nội dung như sau:

- So với Nghị định 38/2014/NĐ-CP, dự thảo Nghị định đã có bước tiến bộ hơn về thủ tục hành chính, đảm bảo thực hiện chủ trương của Chính phủ về cải cách thủ tục hành chính như sau:

- + Loại bỏ hành vi bị cấm đối với hóa chất Bảng 1, hoá chất Bảng 2, hoá chất Bảng 3, hoá chất DOC, DOC PSF;

- + Bãi bỏ thủ tục cấp giấy phép sản xuất hóa chất DOC, DOC- PSF;

- + Đưa ra quy định miễn trừ đối với giấy phép xuất, nhập khẩu Hóa chất Bảng, giúp giảm đáng kể lượng thủ tục hành chính cần áp dụng.

- Bên cạnh đó, dự thảo Nghị định quy định lại về thủ tục cấp giấy phép kinh doanh hóa chất Bảng (đã được quy định tại Nghị định 26/2011/NĐ-CP và Nghị định 108/2008/NĐ-CP về hướng dẫn thi hành Luật Hóa chất). Quy định này là cần thiết nhằm hài hòa được yêu cầu quản lý, nâng cao trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân và đảm bảo cạnh tranh lành mạnh trong kinh doanh. Để hạn chế tác động tiêu cực của thủ tục hành chính này, các dự thảo Nghị định quy định về điều kiện miễn trừ và cấp phép qua Hệ thống dịch vụ công trực tuyến của Chính phủ. Tác động của thủ tục hành chính, vì vậy,

không đáng kể so với những lợi ích về mặt đảm bảo an toàn, an ninh trong kiểm soát hoạt động kinh doanh do thủ tục mang lại.

1.6. Quy định trách nhiệm của một số Bộ, ngành liên quan và Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương trong việc thực hiện Nghị định

Giải pháp thực hiện: Việc phân công trách nhiệm quản lý nhà nước tại dự thảo Nghị định tiếp tục kế thừa các quy định của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP:

- Chính phủ thống nhất quản lý việc thực hiện Công ước Cấm vũ khí hóa học trong phạm vi cả nước. Để tham mưu, tư vấn cho Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ, Cơ quan Quốc gia được thành lập, trong đó Bộ Công Thương được giao là thường trực. Dự thảo Nghị định quy định cụ thể trách nhiệm của các Bộ, ngành có liên quan như sau:

- Bộ Quốc phòng, Bộ Công an thực hiện việc thanh tra, kiểm tra các hoạt động liên quan đến Công ước Cấm vũ khí hóa học trong các đơn vị thuộc lực lượng vũ trang; phối hợp với Bộ Công Thương trong việc tổ chức thực hiện Công ước Cấm vũ khí hóa học;

- Bộ Ngoại giao phối hợp với Bộ Công Thương, Bộ Công an trong việc thực hiện các cam kết của Việt Nam về thực hiện Công ước Cấm vũ khí hóa học và hợp tác quốc tế theo quy định của Công ước; có trách nhiệm cấp thị thực nhập cảnh nhiều lần hoặc thẻ tạm trú có thời hạn đến 02 năm cho thanh sát viên và trợ lý thanh sát của Tổ chức Cấm vũ khí hóa học, đồng thời thông báo cho Tổ chức Cấm vũ khí hóa học danh sách các thanh sát viên và trợ lý thanh sát mà Việt Nam đã cấp thị thực.

Bổ sung quy định trách nhiệm của UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương trong việc phối hợp chặt chẽ với Bộ Công Thương trong việc thực thi Công ước căn cứ theo chức năng, nhiệm vụ được giao:

- Quy định trách nhiệm quản lý hoá chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm vũ khí hoá học đối với Ủy ban nhân dân các cấp;

- Quy định về chia sẻ thông tin báo cáo định kỳ, báo cáo đột xuất đối với các hoạt động sản xuất, kinh doanh, chế biến, tiêu dùng, cất giữ, vận chuyển và xuất khẩu, nhập khẩu các hóa chất thuộc diện kiểm soát của Công ước Cấm vũ khí hoá học giữa cơ quan trung ương và địa phương;

Lý do lựa chọn giải pháp: Tăng cường hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước thông qua việc quy định cụ thể trách nhiệm của các cơ quan trung ương và địa phương trong việc thực hiện Công ước.

1.7. Quy định trách nhiệm của tổ chức, cá nhân

Cơ bản kế thừa các quy định của Nghị định số 38/2014/NĐ-CP thông qua việc các tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động hóa chất thuộc diện kiểm soát của

Công ước phải đáp ứng các điều kiện về sản xuất, kinh doanh, cất giữ, vận chuyển, tàng trữ, xuất nhập khẩu...; phải thực hiện cơ chế báo cáo hằng năm và là đối tượng thanh sát, thanh tra, kiểm tra. /.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Vụ Pháp chế;
- Lưu: VT, HC.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Sinh Nhật Tân

